ҲАР БИР ТУП ҒЎЗА СЕРҲОСИЛ БЎЛСИН!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

46-ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 168 (12.822).
21 ИЮЛЬ 1964 ЙИЛ
СЕШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

ПАХТАКОР ЎРТОҚ! Энди ғўзага кўпроқ „шарбат" оқизинг, фосфорли ўғит билан озиқлантиринг * *Далани бегона ўт босишига йўл қўйманг* * Ғўзани маромида суғоринг * **Ҳар туп ғўзада кўпроқ шона ва гул сақлаб қолинг.**

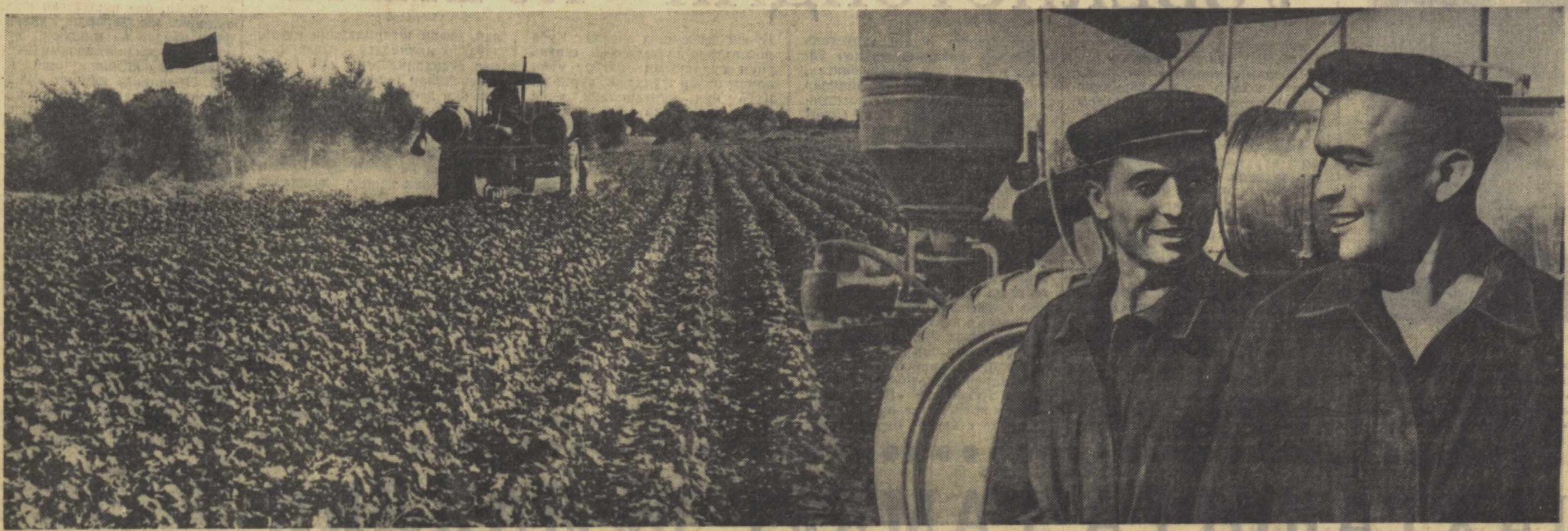

Ғиждувон бошқармасидаги «Зарафшон» колхозининг пахта далаларида мўл ҳосил тўплаш учун қизғин кураш кетмоқда. Колхозда экинга қишлоқ хўжалик зараркунандалари тушганлиги аниқланиши биланоқ ҳашарот қириб ташланаётир. Бу суратда колхознинг Х. Жўраев бошлиқ 12-бригадасида ҳашаротга қарши дори сепилаётганини кўриб турибсиз. Унгда: механизаторлар Саъдулла Бозоров (чапдан) ва Ҳазрат Иброҳимов. Улар ҳосилни зараркунандалардан сақлаб қолишда намуна кўрсатиб ишлаётирлар.

А. Тўраев фотоси.

ҚАРДОШЛАР ПАХТА ДАЛАЛАРИМИЗДА

САМАРҚАНД. (**«Совет Ўзбекистони» мухбиридан**). Озарбайжон ССРдан келган ўзаро текшириш бригадасининг бир группа аъзолари Самарқанд областининг пахта далаларини кўздан кечирмоқдалар. Озарбайжон ССР Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш министрлиги Пахтачилик бошқармасининг бошлиғи Муса Салмон ўғли Мамедов раҳбарлигидаги ўзаро текшириш бригадаси биринчи куни Пастдарғом бошқармаси хўжаликларида социалистик мусобақа шартларининг қандай бажарилаётганлиги билан танишди.

Пастдарғом бошқармасининг колхоз ва совхозлари бу йил она-Ватанга 52 минг тонна «оқ олтин», кўп миқдорда қоракўл тери, гўшт, сут ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етказиб бериш, республиканинг шонли юбилейини муносиб совғалар билан кутиб олишга аҳд қилганлар. Меҳмонлар илғор хўжаликларда олинган мажбуриятларнинг шараф билан бажарилаётганлигини, ғўза парвариши юксак агротехника қоидалари асосида олиб борилаётганлигини кўриб қувондилар. Машъал хўжалик — Чимбойобод колхози давлатга дон сотиш юзасидан олган социалистик мажбуриятини ҳам муддатидан олдин ошириб бажариб, ҳозиргача ўтган йилдагига нисбатан қарийб 900 тонна кўп дон сотган. Меҳмонлар пахта далаларида бўлганларида илғор бригада бошлиғи Б. Тўйчиев билан анчагача суҳбатлашдилар. 140 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 35 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариш учун курашаётган мазкур бригаданинг ғўзалари серҳосил бўлиб ўсяпти.

— Неча марта озиқлантирдингиз?— сўрайди меҳмонлардан бири.

— Минерал ўғитлар аралашмаси билан икки марта озиқлантирдик, — дейди бригадир.

— Суғориш-чи?

— Шу билан учинчи бўлади.

Мусобақадошлар серҳосил тўплаб ривожланаётган ғўзаларга қараб, тупроқда нам кўп, ҳали ғўза чанқаганича йўқ экан, чуқур эгат олиб, ғўза бўғзини 4-5 кун қизитиш керак, дейишди. Уларнинг бу маслаҳати колхоз раиси М. Ҳайдаровга ҳам, бригадир Б. Тўйчиевга ҳам маъқул тушди.

Карл Маркс номли колхознинг Н. Ўроқов бошлиқ 5-бригадасида ғўзалар группа усулида суғорилаётганлиги Озарбайжон пахтакорларининг диққат-эътиборини тортди. Бу ерда 15 сувчи уч группага бўлиниб, иш тутади. Ҳар бир группага бош сувчи тайинланган. Бригаданинг Э. Жўрақулов бошлиқ звеносида 40 гектарлик карта икки томондан най орқали мириқтириб суғорилган. Тупроқ тез етилгач, оби тобида культивация ўтказилган.

Озарбайжонликлар шу билан бирга, қатор хўжаликларда ғўза парваришида агротехника қоидалари бузилаётганлигини кўриб, ранжидилар.

«Правда», «Комсомол», Куйбишев номли, Калинин номли колхозларда эгатлар саёз. Натижада ғўза қониб сув ичмаяпти. «Правда» колхозининг Р. Жабборова бошлиқ бригадасида авжи паст ғўзалар алоҳида парвариш қилинмаётир. 250 гектар ердаги ғўза ҳалигача гулламаган. Шу участкаларни қўшимча озиқлантириш, «шарбат» оқизиш керак. Ш. Ҳолмўминов, Н. Қўзибоев ўртоқлар бошлиқ бригадаларнинг далаларида паст ғўзалар кўп. Шундай бўлишига қарамай, ғўза парвариши жадаллаштирилмаётир. Бу аҳвол колхоз раиси Н. Давлатова ҳамда агроном М. Тўхтаев ўртоқларни сира ташвишлантирмаяпти.

Меҳмонлар ғўза парваришидаги нуқсонларни аниқлаш билан бир қаторда, уларни тезда бартараф этиш ҳақида қимматли маслаҳатлар бердилар. Ғўзани суғориш, озиқлантириш, меҳнатни ташкил этишдаги тажрибалари билан ўртоқлашдилар.

Ўзаро текшириш бригадаси областнинг Норпой, Иштихон ва бошқа бошқармаларида ҳам текшириш ўтказяпти.

Л. ЭРГАШЕВ.

ПАХТА ДАЛАЛАРИДА

ФАРҒОНА. 1730 гектар майдонда мўл ҳосил етиштираётган Қува ишлаб чиқариш бошқармасидаги Ленин номли колхоз аъзолари шу кунгача ғўза қатор ораларини уч марта комплекс парвариш қилдилар. 1000 гектар майдондаги ғўза ёппасига гуллай бошлади.

Гектаридан камида 25 центнердан пахта етиштириш учун курашаётган азамат колхозчилар июль ойининг охиригача барча майдонлардаги ғўзаларни яна икки марта комплекс парвариш қилиш учун курашяптилар. **Ш. Саидумаров.**

* * *

БУХОРО. Бухоро ишлаб чиқариш бошқармасидаги Охунбобоев номли колхознинг коммунист Раҳимқул Саидов бошлиқ комплекс механизациялашган бригадаси аъзолари 108 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 32 центнердан ҳосил кўтаришга бел боғлаганлар. Мўл ҳосил ишқида баракали меҳнат қилаётган бригада ватанпарварлари учинчи парваришни тугалладилар. Сершона ғўзалар бир текис гуллаяпти.

Н. Охунжонов.

* * *

АНДИЖОН. Марҳамат ишлаб чиқариш бошқармасидаги Энгельс номли, «Победа» ва «Ўзбекистон» колхозларида ғўза қатор ораларини тўртинчи комплекс ишлаш тугалланиш арафасида турибди.

Агротехника қоидалари асосида парвариш қилинаётган ғўзаларда шона ва гуллар кун сайин кўпайиб, мўл ҳосилдан дарак бермоқда.

Т. Аҳмадалиев.

* * *

ФАРҒОНА. Ўзбекистон ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Ғаниобод» совхозининг ўртоқ Муталиб Неъматов бошлиқ бригадасида ғўзаларнинг авжи баланд. Ҳозиргача уч марта комплекс парвариш қилинган 58 гектар ердаги ғўзаларнинг олди кўсаклади. Баъзи пайкалларда ҳар туп ғўзада 2-3 тадан кўсак санаш мумкин. **Г. Жалилова.**

ТЕШАБОЙ ОТА БРИГАДАСИДА

Фарғона область, Олтиариқ ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Партия XXII съезди» колхозининг ўртоқ Тешабой ота Ниёзматов бошлиқ бригадаси бу йил 100 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 30 центнер «оқ олтин» кўтаришга аҳд қилган.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Коммунистик партиясининг шонли 40 йиллик юбилейигача мажбуриятни бажариш учун курашаётган бригада аъзолари барча майдонлардаги ғўзаларни ҳозиргача 3 марта комплекс парвариш қилдилар. Қондириб суғорилган ва яхши озиқлантирилган ғўзалар бир текис гулга кирди. Олди ғўзаларда 4-5 тадан кўсак пайдо бўлди.

Бригада аъзолари июль ойининг охирига қадар ғўзаларни тағин икки марта комплекс парвариш қилиш учун дала ишларини қизитиб юбордилар. Ишчан механизаторлардан Ҳаким Иброҳимов, тажрибали сувчилардан Араб Маҳмудов, Алижон Қурбонов, Жума Давидов ва бошқалар мўл ҳосил учун курашга муносиб ҳисса қўшаётирлар.

Тешабой ота бошлиқ бригада 100 гектар майдондаги пахтанинг ҳаммасини машинада териб олиш учун курашяпти. Шунинг учун ҳам ғўзалар машинабоп қилиб ўстирилмоқда.

Н. РАУФЖОНОВ.

ҲОСИЛДОРЛИКНИ 9 ЦЕНТНЕР ОШИРАМИЗ

Ўтган йили мен механизатор бўлиб ишлаган бригадада гектаридан 20,8 центнердан ҳосил етиштирилди. План бажарилмай қолди. Колхоз правлениеси бу аҳволни муҳокама қилиб, шу қолоқ бригада базасида комплекс механизациялашган бригада тузишга қарор қилди. Бу бригадага мени бошлиқ қилиб тайинлашди.

Мен 1961 йилдан буён колхозда механизатор бўлиб ишлайман. Ерларнинг баланд-пасти таниш. Бригада аъзоларини тўплаб, бу йил қолоқликка барҳам бериш, ҳосилдорликни кескин кўтариш тўғрисида маслаҳатлашиб олдик. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллик юбилей йилида ҳар гектаридан 30 центнердан пахта етиштиришга, ҳосилдорликни бир йил ичида 9,2 центнер кўтаришга аҳд қилдик.

Механизатор бўлиб ишлаш бошқа-ю, кишиларга раҳбарлик қилиш бошқа экан. Аввало ишни ташкил этишда бирмунча қийналдим. Лекин бригадамиз аъзоларининг аҳиллиги, бамаслаҳат иш тутишимиз туфайли кейинчалик ишимиз юришиб кетди. Баҳорда об-ҳавонинг ноқулай келишига қарамай, чигитни ўтган йилдагидан 24 кун илгари экиб олдик. Натижада ҳамма майдонда кўчатлар текис бўлди. Бригада ишида қандай бурилиш бўлганлигини ана шу фактнинг ўзи ҳам кўрсатиб турибди.

Гектаридан камида 30 центнердан ҳосил олиш билан бирга асосий ишларни машиналар зиммасига юклаш, сарф-харажатларни камайтириш йўли билан бир центнер пахтанинг таннархини 6 сўм 5 тийинга туширишни план-лаштирганмиз. Шунинг учун ҳам ғўза қатор ораларини икки томонлама ишлашга зўр беряпмиз. Ҳозир ҳар гектар майдондаги экинга 450 килограмм маҳаллий ўғитга 80-100 килограммдан селитрани аралаштириб соляпмиз. Озиқлантиришни бугун-эрта тугаллаймиз. Акс ҳолда ғўза говлаб кетиб, ҳосили кам бўлиб қолиши, машина терими қийинлашиши мумкин.

Биз ҳар бир ишни вақтида, сифатли ўтказишнинг аҳамияти катта эканлигини яхши биламиз. Чунончи, шу кунларда ғўзани қондириб суғориш энг муҳим вазифа қилиб қўйилди. Агар ғўза чанқатиб қўйилса ёки меъёридан ортиқ сув берилса, қишин-ёзин қилинган меҳнатнинг талай қисми зое кетиши мумкин. Йўлдош Бозорбоев, Собир Ражабов, Тиловбика Ешимова, Умр Ешимбетовлар ана шуни яхши тушуниб, ҳар бир пайкалдаги экинни талабига қараб суғормоқдалар ва ғўзанинг нормал ривожланишига, шоналарнинг гулга, гулнинг кўсакка айланишига эришмоқдалар. Ҳозир ғўзамиз бир текис кўсаклай бошлади. Ўтган йилнинг шу вақтида эса ғўза энди гулга кирган эди.

Бригада партия ташкилотининг секретари Тожибой Нурембетов чопиқ тракторини бошқармоқда. У тракторнинг тўхтовсиз ишлашини таъминлаб, смена топшириқларини 1,5-2 ҳисса бажармоқда. Бекимбет Тожимуродов, Ҳайит Бозорбоев, Абдулла Севбиев каби коммунистлар ҳам ғўза парваришида бошқаларга ўрнак бўлмоқдалар.

Мен бу йил терим машинасида 90 тонна пахта теришга аҳд қилганман. Машина теримига ажратилган майдонларда экинни алоҳида эътибор билан парвариш қилаётирмиз. Июль ойи тугай деб қолди. Шу ой ичида ҳар бир туп ғўзада камида 2-3 тадан бўлиқ кўсак бўлишига эришамиз. Биз ўз ваъдамизнинг устидан чиқиш учун августда ҳам ғўза парваришини сира бўшаштирмай давом эттириш зарурлигини яхши тушунамиз. Ўтган йили планнинг бажарилмай қолишига асосий сабаблардан бири августда ғўза парваришининг тўхтатиб қўйилиши эди. Бундай хатонинг такрорланишига йўл қўймаймиз.

Деҳқонлар августни ҳосилга ҳосил қўшиш ойи дейдилар. Экинни парваришсиз ташлаб қўйган билан ҳосилга ҳосил қўшилмайди. Ғўзада ҳозир пайдо бўлган кўсакларнинг етилиши, шона ва гулларнинг кўсакка айланиши учун августда ҳам парваришни бўшаштирмаслик, ғўзанинг нормал озиқланиши учун барча шароитни яратиб бериш керак.

Тажрибакорлар маслаҳатига амал қилиб, юбилей йилида бригадамизнинг қолоқлигига бутунлай барҳам берамиз ва илғор бригадалар сафига етказиб оламиз.

Сора ХУЖАМЕТОВА,

Хўжайли бошқармасидаги «Партия XVII съезди» колхози комплекс механизациялашган бригадасининг бошлиғи.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

ДАВЛАТГА ДОН СОТИШ ЮЗАСИДАН СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИНИ МУДДАТИДАН ИЛГАРИ БАЖАРГАНЛИКЛАРИ УЧУН ҚУЙИДАГИ ОБЛАСТЛАР РЕСПУБЛИКА ҲУРМАТ ТАХТАСИГА ЁЗИЛАДИЛАР:

СИРДАРЁ ОБЛАСТИ (область партия комитетининг секретари ўртоқ **Маҳмудов**, область ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Тасанбоев**, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш область бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Руцкий**, «Узсельхозтехника» область бирлашмасининг раиси ўртоқ **Осипов**, область комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Тоғаев**, дон маҳсулотлари тайёрлаш бош бошқармасининг областдаги вакили ўртоқ **Қораев**).

ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ (область партия комитетининг секретари ўртоқ **Асомов**, область ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Жалилов**, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш область бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Мусин**, «Узсельхозтехника» область бирлашмасининг раиси ўртоқ **Рижков**, область комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Раҳмонов**, дон маҳсулотлари тайёрлаш бош бошқармасининг областдаги вакили ўртоқ **Фармонов**).

О. В. КУУСИНЕН ХОТИРАСИ

Улуғ Лениннинг содиқ шогирди, КПСС ва халқаро коммунистик ҳаракатнинг таниқли арбоби марҳум Отто Вильгельмович Куусинен хотирасини совет кишилари ҳурмат билан эсламоқдалар.

КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг «Отто Вильгельмович Куусинен хотирасини абадийлаштириш тўғрисида»ги қарорига мувофиқ, Карелия Автоном Республикасининг пойтахти Петрозаводск шаҳрида О. В. Куусиненга ҳайкал ўрнатилади, Петрозаводск Давлат университетига О. В. Куусинен номи берилди. Ана шу қарорга мувофиқ, Москва Совети ижроия комитети Москвадаги I-Хорошев кўчасининг номини ўзгартириб, О. В. Куусинен номига қўйди.

Сиёсий адабиёт нашриёти О. В. Куусинен танланган асарларининг бир томлигини нашр қилади

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

САМАРҚАНД ОБЛАСТЬ «ЛЕНИН ЙЎЛИ» ГАЗЕТАСИНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Самарқанд областининг меҳнаткашларини коммунистик руҳда тарбиялаш, уларни область олдида турган хўжалик ва маданий қурилиш вазифаларини бажаришга сафарбар қилиш соҳасидаги хизматларини эътиборга олиб ва газетанинг 10 мингинчи сони чиқиши муносабати билан Ўзбекистон КП Самарқанд область, шаҳар комитетлари, меҳнаткашлар депутатлари Самарқанд область Совети органи — **«Ленин йўли»** газетаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси

Ё. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари

Р. САХИБОЕВ.

Тошкент шаҳри,
1964 йил, 18 июль.

ҒАЛЛА ФРОНТИДА

Ўзбекистон ССР областларида дон тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1964 йил 20 июлга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Мажбуриятга нисбатан процент ҳисобида)

Областлар	Мавсумда	Бир кунда
СИРДАРЁ	105,3	2,6
ҚАШҚАДАРЁ	104,9	1,9
Андижон	71,9	0,9
Тошкент	68,0	2,0
Фарғона	62,7	0,6
Сурхондарё	60,4	0,9
Бухоро	60,3	1,7
Самарқанд	56,4	3,3
Хоразм	3,7	—

Мирзачўлдаги 17-пахтачилик совхозининг коммунист Афраил Сайфуллаев бошлиқ бригадаси 220 гектар майдонда серҳосил ғўза ўстиряпти. Суратда: шу бригаданинг моҳир сувчиси Қурбон ота Даутов эгатларга сув тарамоқда.

Ф. Лутфуллаев фотоси.

Ўқувчиларнинг юбилей совғаси

Учқўрғон районидаги 1-ўн бир йиллик мактабининг «Москва» колхози далаларида пахта етиштираётган Мавлудахон Саломова бошлиқ ўқувчилар бригадаси аъзолари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллик тўйига ҳар гектар ердан 45 центнердан ҳосил кўтариб армуғон қилишга аҳд қилдилар.

Колхознинг тажрибали сувчиси «ғўзани суғориш устаси» Маматқул ота Ёдгоров ёш пахтакорларга ўз тажрибасини ўргатмоқда. Ҳозир бригада ғўзалари бир текис ривожланиб, кўсак тугмоқда.

Х. ҚАМБАРОВ.

Урта Чирчиқ бошқармасидаги «Северний маяк» колхози комплекс механизациялаштирилган хўжаликлардан биридир. Бу ерда пахта етиштириш билан боғлиқ бўлган ишлар тобора механизациялаштирилмоқда. 1950 гектар майдондаги пахтанинг 50 проценти машиналарда териб олинади. Шу кунларда терим машиналари сифатли ремонт қилинмоқда. Суратда: энг яхши механизатор Эрмат Усмонов «зангори кема»сини ремонтдан чиқармоқда.

И. Глауберзон фотоси.

ИШЧИ МИНБАРИ

МАЖБУРИЯТГА ЯРАША

Биз, бинокорлар бир кунлик ёки бир йиллик иморатлар қурмаймиз. Бино ва объектлар халқимизга узоқ вақт хизмат қилишини истаймиз. Биз, асосан, саноат объектлари барпо этамиз. Улар бир неча авлодларга хизмат қилса, ана ўшанда кўнглимиз тўлади. Борди-ю, корхона ишлаётган вақтда унинг бирор участкасида кўнгилсиз ҳодиса рўй берса, ёки биз қурган корхоналарда ишлаётганлар ранжиса, қурувчилар учун бундан ҳам ортиқ жазо борми!

Коллективимиз аъзолари бирор объектни қуришга қўл урганларида ана шуларни мулоҳаза қиладилар. Бригадамиз келажак разведкачилари ҳаракатига қўшилаётган вақтда, кимдир сифат ҳақида гап очиб қолди. У киши ким эканлигини ҳозир эслай олмайман. Лекин шуниси маълумки, ўша касбдошимиз жуда муҳим масалани эсимизга солган экан. Коммунистик меҳнат мусобақаси ҳар бир кишидан иш маданиятини ошириш, меҳнат унумдорлигини юксалтириш ва маҳсулот сифатини яхшилаш мусобақасига айланиб кетди. Бригадамизнинг ҳар бир аъзоси қурилиш материалларидан тежаб-тергаб фойдаланиш ва объектларнинг юқори сифатли қурилиши учун қатъий кураш олиб борди.

Тўғри, коммунистик меҳнат мусобақасига қўшилган вақтимизда ҳам бригадамиз планни бажарар эди. Топшириқларни муддатидан илгари ва сифатли адо этар эдик. Аммо келажак разведкачилари ҳаракатида ғолиб чиқиш учун ишлаб чиқариш кўрсаткичларини яна ҳам юксалтириш ва бошқаларга ибрат кўрсатиш лозимлигини жуда яхши билар эдик. Шунинг учун ҳам барча резервларни ишга солдик. Бригада аъзоларининг маҳоратини ошириш, илғорлар тажрибасини кенг оммалаштириш тўғрисида кўпроқ ўйлай бошладик.

Ана шу ўй ва мулоҳазалар, шонли ҳаракатда ғолиб чиқиш учун бошланган кураш ўз самараларини бера бошлади. Бунинг учун хўжалик ҳисоби асосида ишлай бошлаганлигимизни алоҳида қайд қилиб ўтишни истардим. Шу йилнинг апрель ойидан бошлаб, янги усулда ишлашга кўчдик. Топшириқлар орттириб бажарилиши билан бирга, қўлдан чиқарган объектларимиз юқори сифатли бўла бошлади. Шунингдек, ишчиларнинг моддий манфаатдорлиги ҳам ортди. Май ойининг ўзида коллектив аъзоларининг ҳар бири ўртача 192 сўмдан ҳақ олди. Хўжалик ҳисобида ишлашга кўчишимиздан аввал ўртача иш ҳақи 130-140 сўмдан ошмас эди. Меҳнат унумдорлиги ортиб борганлигини ва моддий манфаатдорлик принципи қандай натижалар беришини ана шунинг ўзидан ҳам яққол тасаввур қилиш мумкин.

Бунга қандай қилиб эришдик? Аслида, иш нормаси ҳам ва унга тўланадиган ҳақ ҳам илгариги миқдорда қолаверди. Иш натижалари эса муттасил ортиб бормоқда. Ишлаб чиқаришда юқори кўрсаткичларга эришишимизда аккорд-мукофот нарядга амал қилишимиз муҳим омил бўлди. Ҳар бир киши ана шундай наряд асосида ишлаганда, ўзига топширилган ишни аниқ билади ва уни ҳар қандай шароитда ҳам орттириб бажаришга интилади.

Бригадамиз коллективи қурилиш материаллари, вақт ва маблағларни тежашга ҳаракат қилмоқда. Илгари синган ғиштлар ташлаб юборилар эди. Ваҳолонки, уларни ҳам маълум жойларда ишлатиш мумкин. Шунингдек, опалубка учун қўлланиладиган тахталарни бир эмас, бир неча марта ишлатяпмиз. Мих ва бошқа қурилиш материалларидан ҳам шу тарзда фойдаланмоқдамиз.

Бетон ва бошқа қурилиш материалларининг сифатини кўздан кечириб қабул қилишни жорий этдик. Илгари машина қандай қурилиш материали олиб келмасин, биз ишлаётган жойга тушириб кетаверарди. Унинг сифати қандай ва миқдори ҳужжатда кўрсатилганичами — бу билан ҳеч кимнинг иши йўқ эди. Эндиликда ишнинг ана шу томонларига ҳам эътибор қила бошладик. Сифатсиз бетон келтирилса, машинани қайтариб юборамиз. Эндиликда шоферлар ҳам зийрак бўлиб қолди. Агар машинага сифатсиз бетон ортиладиган бўлса, улар қабул қилишмайди. Чунки, барибир, қурилиш майдонидан қайтариб юборишимизни жуда яхши билишади.

Қабул қилинаётган ва ишлатилаётган қурилиш материалларини қатъий ҳисобга олиб бориш, бажарилаётган ишни ўзаро назорат қилиш, резерв ва имкониятлардан самарали фойдаланиш йўли билан меҳнат унумдорлигини ошириш учун кураш бизнинг асосий байроғимиз бўлиб қолди. Ишлаб чиқаришда кун сайин янгидан-янги муваффақиятларга эришаётганимизнинг сабаби ҳам аслида шудир.

Май ойи топшириғини анча ошириб адо этган эдик. Июнь ойи плани икки ҳисса бажарилди. Бригадамизнинг ҳамма аъзолари ғайрат билан ишладилар. Мўлжаллаган ишини тамомламагунча бизда ҳеч кимнинг кўнгли тўлмайди. Шунинг учун ҳам коллективимизда ҳамма илғор. Лекин илғорларнинг илғорлари ҳам кўпайиб бормоқда.

Шуни айтмоқчиманки, хўжалик ҳисобида ишлашга кўчган коллектив бу ерда фақат бизнинг бригадамиздир. Унинг дастлабки натижаларини қисқача айтиб ўтдим. Агар бошқа бригада ва участкалар ҳам ана шу усулда ишлашга ўтса, ишда яна ҳам юқори кўрсаткичларга эришган бўлур эдик. Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 40 йиллик юбилейи шарафига олган социалистик мажбуриятларимизни орттириб бажармоқдамиз. Мажбуриятга яраша баракали меҳнат қилиш бизнинг кундалик шиоримиз бўлиб қолди. Серқуёш ўлканинг улкан тўйи кунигача ГРЭСнинг 8-градирнясида бетонлаш ишларини туғаллашга ҳаракат қилмоқдамиз. Бригадамизнинг ҳар бир аъзосидан кўнглим тўқ, уларнинг ана шу вазифани ҳам шараф билан бажаришларига ишончим комил.

М. МУРОДОВ,
Оҳангарон ГРЭСи қурилишидаги коммунистик меҳнат бригадасининг бошлиғи.

ЎЗБЕКИСТОНДАН—КУБАГА

«Ленинград порти. Экспорт учун». Шу кунларда ана шу адрес билан Ленинград шаҳрига республикамиз корхоналарининг кўплаб хилма-хил маҳсулотлари жўнатилмоқда. Худди шу портда — мамлакатимизнинг йирик экспорт базасида маҳсулотларнинг қуруқликдаги «саёҳатлари» тугайди. Энди улар кемаларга ортилиб, сув йўллари билан бошқа қитъаларга жўнатилади. Бу кемалар Шимолий Европа, Осиё, Арабистон, Африка ва бошқа бир қанча давлатлар портлари томон йўл олиб бормоқда.

Яқинда Ленинград портидан экспорт юклари ортган «Қосимов» теплоходи йўлга чиқди. Биз ана шу теплоходга юк ортилаётган пайтда портда эдик. Ҳайбатли порталь кранлар яшикларни теплоходга узатиб бериб турар, юкчилар уларни авайлаб тахлашарди. Бу манзарага қараб туриб, беихтиёр яшикларнинг ичига хрусталь буюмлар жойланганми деб ўйлаш мумкин эди. Кейин билсак, бу Ўзбекистонда кубаликлар учун тайёрланган электротехника буюмлари экан. Улар Совет Иттифоқининг ёрдами билан Мариэле ва Сантяго-де-Кубада қурилаётган қудратли иссиқлик электростанциялари учун жўнатилаётган экан.

— Куба экономикасининг равнақи учун кубалик дўстларга биргина Тошкент электротехника буюмлари заводи коллективи ёрдам кўрсатаётгани йўқ. Бундай корхоналар Ўзбекистонда жуда кўп,— дейишди биз билан суҳбатда «Союзвнештранс» Ленинград конторасн раҳбарлари,— Москва, Ленинград корхоналари билан бир қаторда кубалик қурувчиларнинг шарафли заказларини Чирчиқ корхоналари ва Қўқондаги «Большевик» заводи коллективлари ҳам ўз вақтида етказиб бераётирлар. Қўқон механика заводи Куба пойтахтида қурилаётган гавань учун муддатидан илгари чўян арматуралар жўнатиб турибди. Куба йўл қурувчилари учун Чирчиқдан 20 та ариқ қазийдиган машиналар олиш арафасидамиз. Куни кеча Кубага 7 яшик алоқа ускуналари жўнатдик.

Совет экспорт товарларини тахлаш ва жўнатиш билан шуғулланувчи бу ташкилотнинг Ленинград конторасн ходимлари Ўзбекистон республикаси корхоналарида тайёрланаётган экспорт буюмлар аъло сифатли эканлигини қайта-қайта таъкидладилар. Бу, серқуёш ўлка ишчиларининг меҳнатига берилаётган юқори баҳодир. Шу куни «Қосимов» теплоходига юк ортиш туғалланиб, у Гавана портига қараб йўл олди. Теплоход Болтиқ ва Шимолий денгизларини, Ла-Манш бўғозини орқада қолдириб, Атлантик океанга чиқиб олди. Азор ороллари ёқалаб, океан штормларини енгиб, экватор яқинидаги чидаб бўлмас иссиқликларга дош бериб денгизчилар теплоходни ўн саккиз кун деганда Гавана портига олиб бордилар. Бу ҳақда «Қосимов» теплоходининг капитани Мосолов Ленинградга радио орқали хабар бериб турди. Ниҳоят ускуна ва буюмлар Кубага туширилгани ҳақида хушхабар келди.

Ҳисоблаб кўрсак, ўзбек электротехника буюмлари ўн бир минг километр йўлни ўтиб, манзилга етибди. Кубалик дўстларга тегибди. Бу, экватор бўйича ер шари айланасининг ярми билан баробардир. Ўзбеклар ана шунча узоқдаги континентдан дўст орттиришибди. Оға-ини тутинишибди.

М. ПИЛЬШЧИКОВ,
Ленинград шаҳри.

ПАХТАКОРГА ҒАМХЎР БЎЛАЙЛИК

Сурхон воҳасининг меҳнаткашлари юбилей йилида она-Ватанга 275 минг тонна «оқ олтин» ҳадя қилмоқчилар. Ҳар бир хўжалик, ҳар бир бригада коллективи юбилей шарафига социалистик мусобақани қизитмоқда.

Мўл ҳосил етиштириш калити — механизаторлар, сувчилар ва барча пахтакорлар қўлида. Далада меҳнат қилаётган кишилар ҳақида ғамхўрлик қилиш, уларга яхши маданий-маиший шароит яратиш меҳнат унумдорлигини беқиёс оширади. Бу ҳақда ҳамиша қайғуриш колхоз ва совхоз партия ташкилотларининг биринчи даражали ишидир.

Бу соҳада Денов бошқармасидаги Собир Раҳимов номли колхоз партия ташкилоти ва правлениесининг иши мақтовга сазовордир. Хўжаликда дала ишлари бошланиши олдидан бригадалардаги дала шийпонларининг ҳаммаси яхши ремонт қилиниб, шинам жиҳозланди. Яхши дам олиш учун мебель, радио, газета ва журналлар, библиотека бор. Колхозчилар даладан чарчаб қайтгач, маданий ҳордиқ чиқариб, агитатор суҳбатини тинглашади, бир-бирлари билан гурунглашиб, радиодан концерт эшитадилар.

Шўрчи бошқармасидаги Жданов номли колхоз партия ташкилоти яхши иш қилди. Далачилик бригадаларининг шийпонларида ясли учун энг яхши, салқин ва шинам хоналар ажратилган. Тарбиячилар махсус маълумотга эга аёллардан танланган. Колхоз правлениеси болалар боғча ва яслиларини озиқ-овқат маҳсулотлари, турли-туман ўйинчоқлар билан таъминлаб турибди. Колхозчи оналар ўз фарзандларини ана шундай ишончли жойга қўйиб, унумли меҳнат қиляптилар.

Афсуски, кишилар ҳақида ҳамма жойда ҳам ана шундай ғамхўрлик қилинаётгани йўқ. Шўрчи бошқармасидаги «Ўзбекистон» колхозида 10 та далачилик бригадаси бор. Аммо, бу бригадаларнинг бирортасида ҳам дала шийпонлари мавсумбоп қилиб жиҳозланмаган. Колхоз раиси Жумаев ва партия ташкилотининг секретари Сариқулов ўртоқлар «колхозчилар иссиқ овқатдан бош тортмоқдалар», деб баҳона қилмоқчи бўладилар.

Бошқармадаги Киров номли, Карл Маркс номли, «Партия XXII съезди» ва «Октябрь 30 йиллиги» колхозларида ҳам дала шийпонлари кўримсиз. Бу хўжаликларда меҳнаткашларнинг маданий хордиқ чиқаришлари учун нормал шароит яратилгани йўқ. Деворий газета ва «Жанговар варақа»лар эса фақат байрамлардагина чиқарилади, холос.

Шеробод районидаги Киров номли колхознинг дала шийпонлари минерал ўғитлар сақлайдиган складларга айлантириб қўйилганлиги кечирилмас бир ҳолдир. Колхоз партия ташкилотининг секретари ўртоқ Сатторов 17 та мавсумий яслидан бирортасида ҳам иссиқ овқат йўқлигини яхши билсада, гўё бундан бехабар кишидек кўрсатади ўзини. Термиз бошқармасидаги «Коммунизм» ва Куйбишев номли колхозларда ҳам аҳвол худди шундай. Бу хўжаликларда одамлар ҳақида кам ғамхўрлик қилиняпти. Дала шийпонлари ҳам, мавсумий яслилар ҳам «хўжа кўрсин»га бор. Яслиларда на кровать ва на ўйинчоқлар бор.

Далада ҳалол меҳнат қилиб «оқ олтин» етиштираётган кишилар ҳақида тинмай ғамхўрлик қилиш — ҳар бир коммунистнинг, ҳар бир раҳбарнинг партиявий бурчидир.

А. ХАЛИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Самарқанднинг шимоли-ғарбида кўп қаватли уй-жой бинолари қад кўтармоқда. Илгари бу ер қуп-қуруқ дашт эди. Ҳозир эса аҳоли яшайдиган кўркам кварталга айлантирилмоқда. Суратда янги уй-жойлар қурилишида.

А. Кузьменко фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

ИТТИФОҚДА БИРИНЧИ БЎЛИБ

Тошкентдаги 2-авторемонт заводи коллективи Иттифоқда биринчи бўлиб «ПАЗ-652» маркали автобусларнинг кузовини капитал ремонт қилиш технологиясини ўзлаштирди.

З. Юзикович раҳбарлик қилаётган бригада аъзолари ҳозирнинг ўзидаёқ 10 та ана шундай автобусни сифатли ремонт қилдилар.

Ремонтчилар республика 40 йиллиги кунигача ўн бир ойлик планни бажариш ва йил охиригача камида пландан ташқари 20 автобусни ремонтдан чиқариш мажбуриятини олиб, меҳнат қилмоқдалар.

А. КИМ.

МУРОСАСИЗЛАР СИГНАЛИ

«АРРА»ЧИ ШОФЕР

С. Ваҳобов Тошкентдаги 5-автобазанинг 76-маршрутида қатнайдиган ЕЭ-26-16 номерли автобусни ҳайдайди. «Арра»чи деганимизнинг боиси шуки, Ваҳобов билет ҳақини «арра» қилиб қолишга ўрганиб қолган.

Ўн биринчи июлда эрталаб мана бундай воқеа бўлди. Ишга келаётиб бир сўм узатиб тўртта 10 тийинлик билет сўрадик. С. Ваҳобов олтмиш тийин қайтариб, 20 тийинлик билет йиртди. «Яна 20 тийинлик билет беринг» десак:

— Кетавермайсизми, биров сизни тушириб юборяптими? — деди.

— Билет ҳақини «арра» қилиб, ярмини олиб қолаверасизми? Шунинг учун планларингиз бажарилмай қолиб маршрутга кам автобус чиқарилар экан-да,— десак у:

— Мен сизга олтмиш тийинингизни қайтардимми? Қайтардим! Яна нима керак? — дейди безрайиб.

Кейин билсак, С. Ваҳобов шу қатновнинг ўзида бозорга мева-чева олиб келаётган пассажирларга ҳам кам билет йиртган экан. Бу ҳали С. Ваҳобовнинг «Қизил Шарқ»дан Беруний майдонига келаётганда — контролер текшириб қолиш хавфи бор пайтдаги юлғичлиги! «Қизил Шарқ»қа—ҳеч ким текширмайдиган томонга кетаётганда-ку, ўзлари хон—кўланкалари майдон.

Автобаза раҳбарлари 76-маршрутда қатнаётган бу каби шоферларнинг хулқ-атвори ҳақида ўйлаб кўрмаётирлар. Натижада айрим шоферлар пассажирларни ранжитишмоқда.

Р. НОРХЎЖАЕВ,
техник,
М. МУЗАФФАРХЎЖАЕВ,
магазин сотувчиси,
Ғ. МАННОПОВ,
журналист.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллиги олдидан

ҚАРДОШЛИК ОИЛАСИДА

Серқуёш ўлкамиз меҳнаткашлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг қирқ йиллигини тантанали нишонлашга катта тайёргарлик кўрмоқдалар. Бу тўй бутун совет халқининг ҳам шодиёна байрамига айланади. Ширин онларда ҳам, оғир дамларда ҳам бир-бирига мададкор ва ҳамдам бўлган социалистик миллатларнинг аҳил оиласи фарзандлари байрам дастурхони атрофига тўпланишади.

Республикамизнинг тарихан қисқа давр ичида барқ уриб гуллаб-яшнаганлиги, бутун дунёни қойил қолдираётган мислсиз ютуқларга эришганлиги Коммунистик партия буюк ғамхўрлигининг, катта оғамиз рус халқи, ватанимиздаги бошқа халқларнинг дўстона ёрдамининг порлоқ натижасидир. Шунинг учун ҳам биз курашда ва меҳнатда тобланган халқларнинг ленинча дўстлигини олтиндан қиммат ва пўлатдан мустаҳкам, деб биламиз. Шунинг учун ҳам биз Ватанимиз халқларининг янги жамият тантанаси учун курашда эришган ғалабаларининг ҳаммасини ленинча миллий сиёсатнинг ажойиб тантанаси деб биламиз.

Мамлакатимиз халқларининг дўстлиги жанговар революцион курашлар жараёнида тобланди. Интернационализм идеяларига — марксизм-ленинизмга содиқ бўлган коммунистлар халқлар дўстлигининг ташкилотчилари ва илҳомчилари бўлиб майдонга чиқдилар. Бу дўстлик жанговар революцион курашлар ўтида, социализм ғалабаси учун кураш йилларида тобланди, чиниқди, камол топди. Октябрь революцияси ва революциядан кейинги қийин дамларда рус халқи Туркистон меҳнаткашларига қардошларча ёрдам кўрсатди. Туркистон меҳнаткашлари рус халқининг бевосита ёрдами билан чет эл интервентлари, оқгвардиячиларнинг қуролли кучлари ва босмачиларни тор-мор келтириб, социализм позициясини мустаҳкамладилар.

Россия ишчилар синфи Коммунистик партия раҳбарлигида Совет ҳокимиятининг биринчи кунлариданоқ ўзбек халқини ҳарбий, сиёсий ва иқтисодий жиҳатдан доим қўллаб-қувватлади, жумладан, гражданлар урушининг оғир йилларида рус ишчилар синфи жуда катта озиқ-овқат танқислигига қарамай, Туркистонга юз вагон буғдой, 15 вагон арпа юборди. Бу оғалик ва биродарона ёрдамнинг ёрқин гувоҳи бўла олади, албатта.

Ўрта Осиёда олий таълимнинг ривожланиши тарихига йирик рус олимларидан П. А. Баранов, А. Л. Бродский, Г. П. Булгаков, Д. Н. Кашкаров, Е. П. Коровин, М. А. Орлов, В. И. Романовский, С. А. Уклонский ва бошқа кўпгина олимларнинг номлари абадий ёзиб қўйилган. Улар Ленин йўлланмаси билан Тошкентга келиб, Тошкент Давлат университетини ташкил этишга ёрдам бердилар ва бу билан Ўзбекистонда ҳамда Ўрта Осиёда олий таълимни ривожлантиришга асос солдилар.

Миллий экономикани вужудга келтириш ва ривожлантиришда, қишлоқ хўжалигида революцион тадбирларни амалга оширишда рус халқининг ёрдами ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлди. Қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш йилларида йигирма беш мингчилар қаторида кўплаб рус ишчилари колхоз ва совхозларда, пахта тозалаш заводларида доимий ишлаш учун Ўзбекистонга келдилар. Мирзачўлга келган рус ишчилари «Мирзачўл социалистик мўлкўлчилик ўлкаси» бўлади деган жанговар шиорни баланд кўтарган эдилар. Мана, энди Мирзачўл мўл-кўлчилик, пахтачилик воҳаси бўлиб қолди. Бу ерда турли миллат вакиллари аҳил, иноқ яшамоқдалар, фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Тошкент тўқимачилик комбинати Ўзбекистоннинг энг йирик корхоналаридан биридир. Уни лойиҳалаш, қуриш, замонавий техника билан қуроллантиришда Россия Федерацияси халқларининг ёрдами жуда катта бўлди. Иваново, Калинин, Серпухов, Тула тўқимачилик фабрикаларининг мутахассислари бу ерга дўстона ёрдамга келган бўлсалар, Москва, Ленинград, Заройскда ўзбеклардан тўқимачи кадрлар тайёрланди. Ленинград, Иваново, Тула машинасозлари асбоб-ускуналар ҳадя қилдилар.

Ўзбекистон металлургиясининг тўнғич корхонаси бўлган Бекобод металлургия заводи Москва ва Гурьев металлургия заводлари ва Кузнецк металлургия комбинатининг мутахассислари иштирокида ишга туширилди ва уларнинг ёрдами билан йирик металлургия ўчоғи бўлиб қолди. Пўлат эритувчи ва қуювчи кадрлар тайёрлашда Аллапаев ва бошқа заводларнинг коллективлари Ўзбекистонга ёрдам бердилар. Ўзбек йигитларидан 800 киши Урал ва Сибирь заводларида мартен ва прокат ишини ўргандилар.

Улуғ рус халқи ва мамлакатимиздаги бошқа қардош халқларнинг беғараз ёрдами туфайли Ўзбекистон қудратли индустриал-колхозлашган республика бўлиб қолди. Биринчи беш йилликда Бўзсув гидростанцияси, Фарғона электростанцияси, Шўрсувда флотацион фабрика, Тошкент қоғоз фабрикаси ва шойи комбинати қурилиб ишга туширилди. Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводи, Ильич номли пўлат конструкциялар заводи, Хилково ва Қувасой цемент заводлари, Фарғона тўқимачилик фабрикаси ҳамда Янгийўл консерва заводи қурилди.

Саноатнинг тамомила янги тармоқлари — рангли металлургия, қишлоқ хўжалик машинасозлиги, ип-газлама, шойи, қанд-шакар ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқарувчи саноат тармоқлари вужудга келди, ривожланди. Иккинчи беш йиллик даврига келиб Ўзбекистонда ишчилар сони 130,5 мингга етди ва буларнинг кўп қисми маҳаллий миллат кишилари эди. Шулардан 33; 898 киши хотин-қизлар эди. Шуни ҳам мамнуният билан қайд этиш керакки, Улуғ Ватан урушига қадар бўлган давр ичида ўзбек ишчилари орасидан донгдор новатор ва ихтирочилар етишиб чиқди ва улар бутун мамлакатга донг таратдилар. Қишлоқ хўжалигида минг гектарчи тракторчилар ҳаракати авж олди.

Гитлерчиларнинг Ватанимиз тупроғига хиёнаткорона ҳужуми совет халқининг тинч ижодий меҳнатига зарба берди, халқимиз душманни тор-мор этиш учун ҳаёт-мамот жангига отланди. Ана шу оғир дамларда ўзбек халқи эвакуация қилинган рус ва украин, белорус ва яҳудий ҳамда бошқа миллат фарзандларини кенг қулоч ёзиб кутиб олди. Даҳшатли уруш натижасида ота-онасидан жудо бўлган етимларни ўз бағрига олиб тарбиялаган оилалар ҳам кўп бўлди. Бу ўринда 14 болани ўз бағрида тарбиялаган Шоаҳмад Шомаҳмудов ва Баҳри Акромованинг ажойиб қаҳрамонлигини кўрсатиб ўтиш жоиздир. Бу жасорат уларнинг ўз интернационал бурчларини яхши тушунганликларидан далолат беради.

Шоир Ғафур Ғулом Улуғ Ватан уруши йилларида интернационализмнинг юксак намунасини кўрсатган ана шундай кишилар шаънини «Сен етим эмассан» шеърида улуғлаган.

Ватанимиз тупроғини фашистлардан озод қилишда ўзбек халқининг фарзандлари катта жасорат кўрсатиб, ўз интернационал бурчларини бажардилар.

Урушдан кейинги даврда — халқ хўжалигини тиклаш ва ривожлантириш йилларида халқларимиз дўстлиги янада камол топди. Шу дўстлик туфайли халқ хўжалигининг ҳамма соҳалари тез ривожланди ва социализмнинг узил-кесил ғалабаси учун замин яратилди. Партиямизнинг XXII съезди СССРда социализм тўла ва узил-кесил ғалаба қилганлигини ва бизнинг мамлакатимиз коммунизм қурилиши кенг авж олдирилган даврга қадам қўйганлигини бутун дунёга эълон қилди. Улуғ қардошлик оиласига бирлашган совет халқи янги жамият тантанасини таъминлаш учун курашмоқда, коммунистик қурилишнинг ҳамма участкаларида ижодий меҳнат симфонияси янграмоқда.

Ҳозирги даврда совет республикалари ўртасидаги дўстлик ва қардошлик алоқалари янада юксак босқичга кўтарилди. Иқтисодий ва маданий ҳамкорлик миллатларнинг гуллаб-яшнашига, республикалар иқтисодий қудратининг тез ўсишига жуда катта таъсир кўрсатмоқда. Москва бизга станоклар ва машиналар етказиб берса, Ленинград биринчи даражали турбина ва ускуналар, Сибирь ёғоч ва минерал ўғитлар, Урал ва Украина металл ва тракторлар, Қозоғистон буғдой, Озарбайжон ва Туркманистон нефть маҳсулотлари, Қирғизистон кўмир, Латвия автобуслар етказиб беряпти. Ўзбекистон ҳам ўз навбатида қардош республикаларга ўз маҳсулотларини юбормоқда. Республикамиз Москва йигирувчиларига машиналар, Иваново тўқимачиларига пахта, тожик дўстларимизга пахта териш агрегатлари, Украина металлургларига мис концентрати, Белоруссия энергетикларига кабель, Уралга газ етказиб беряпти. Бундай ҳамкорлик совет тузумининг моҳиятидан келиб чиққан бўлиб, социалистик интернационализмнинг яққол ифодасидир.

Ўрта Осиё иқтисодий районининг тузилиши Ўзбекистон, Тожикистон, Қирғизистон ва Туркманистон республикалари меҳнаткашлари манфаатларини тўла ифодаламоқда. Бу тадбир натижасида қўшни — қардош республикаларнинг экономика ва маданияти тез ривожланиши билан бирга улар ўртасида дўстлик алоқалари янада кучайди. Иқтисодий район меҳнаткашлари бу йил 5 миллион тоннага яқин пахта етиштириш учун курашмоқдалар. Иқтисодий район меҳнаткашлари қўлни-қўлга бериб, дилни-дилга пайванд қилиб қўриқ ерларни ўзлаштирмоқдалар, улкан иншоотлар барпо этмоқдалар, улар ўртасида маданий ҳамкорлик алоқаларининг янги формалари вужудга келмоқда.

Ўзбек халқи 40 йил ичида эришилган катта ютуқларга назар ташлар экан, қўлини кўксига қўйиб, улуғ оғаси ва мададкори рус халқига, меҳнатсевар ва бағри кенг украин халқига, белорус, қозоқ, тожик, туркман ва республикамизнинг ривожланишига баракали ҳисса қўшган барча халқларга чексиз миннатдорчилик билдирмоқда. Чунки биз Коммунистик партия раҳнамолигида, СССР халқларининг улуғ дўстлиги ва буюк ҳамкорлиги туфайли халқ хўжалигининг ҳамма соҳаларида мислсиз ютуқларга эришмоқдамиз. Шу дўстлик байроғи остида коммунизм тантанаси таъминланади.

Қ. ФОЗИЛХЎЖАЕВ,
тарих фанлари кандидати.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ • 2
21 ИЮЛЬ 1964 ЙИЛ
№ 168 (12.822).

ВОДИЙ БАҲОДИРЛАРИ

Поп районидаги Ленин номли колхоз далаларидан репортаж

1. ОЛТИН ВОДИЙ

Этаги юзлаб километрга етадиган боғ дунёда борми? Дунёда бир ҳафта кезиб охирига ета олмайдиган пахтазорлар борми?

Ҳа, шундай жой бор! Бу — узунасига ва кўндалангига мовий каналлар лентаси билан безанган — Фарғона водийсидир, шафтолизорлар, ўрикзорлар, анорзорлар, токзорлар, тутзорлар ва олмазорлар водийсидир. Бу — «оқ олтин» водийсидир. Фарғона — олтиндай товланувчи буғдой, шоли ва маккажўхори мўл битадиган водийдир.

Самолётда Фарғона водийси устидан ўтарkансан, ер бағрида кишилар қўли билан оқилона ва планли яратилган ажойиб манзарадан кўз уза олмайсан. Машинада ўтар экансан, мева берувчи ҳар туп дарахтнинг, бетон кийган ҳар бир суғориш тармоғининг, қаторлар ва квадратлар барпо қилинган ҳар бир даланинг гўзаллиги ва оддийлиги ҳайратга солади.

Инсон қўли нималарга қодир эмас! Бир вақтлар бу ерлар ҳам чўл бўлган, афсоналарда айтилишича, адашиб учиб келган қушларнинг қаноти куйган. Бир вақтлар қум қуюнлари ҳукмрон бўлган. Ҳозир эса бепоён боғ, улкан пахтазорлар ва мовий каналлар.

2. ПАРПИ ВА УНИНГ ДЎСТЛАРИ

Парпи Ленин номли колхознинг бригада бошлиғи, республикада рекорд ҳосил етиштираётган пахтакорлардан. Лекин унинг номи жуда машҳур эмас, кўкрагида орден ва медалларини ҳам кўрмайсиз. Вақт келади, у ҳам шуҳрат чиқаради. Ана шунда уни турли слёт ва кенгашларга чақирадилар, делегацияларга қўшадилар. Қўшни бригаданинг бошлиғи, атоқли пахта устаси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, турли комитетларнинг аъзоси Мелиқўзи Умрзоқов йиғилишларда ўтириб кўнгли даланн қўмсаганлигини кўп марта айтиб берган...

Буларни кези келгани учун айтиб ўтдим, холос. Асосий гап бу ёқда. Парпи Хўжаев бригадаси ҳар йили яхши ҳосил кўтаради, ўтган йили кузда ҳаммадан, ҳатто Мелиқўзи бригадасидан ҳам ўзиб кетди. Асосий участкада гектаридан 60,9 центнердан пахта олинди. Марказий Фарғонадаги янги ўзлаштирилган ерлардан эса 30 центнердан хирмон кўтарилди. Бригадада ўртача ҳосилдорлик 47 центнерга етди.

Ўтган йилги натижалар ана шундай эди. Ҳозир эса бригадир ва бригаданинг мақсад ва режалари янги: улар 110 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 60 центнердан, шу жумладан эскидан экилиб келинаётган ерларда 65 центнердан «оқ олтин» етиштиришмоқчи. Ўтган йили ҳосилнинг ярми машиналар билан териб олинган бўлса, бу йил ҳаммаси терилади. Ўтган кузда Парпи «зангори кема»да 100 тонна пахта терди. Бу йил эса 200 тонна теради. Бултур 1 центнер пахта 15 сўмга тушган бўлса, бу йилги мавсумда ҳар бир центнер пахта етиштиришга бир ярим-икки сўм кам сарфланади.

Буларга эришиш мумкинми? Машина, сув, селитра ишончли қўлларга тушса, ана шундай натижаларга эришиш мумкин!

Мана, Парпи Хўжаев далалари. Унда ҳар бир қатор, ҳар бир туп ғўза кўриниб турибди. Аммо ҳеч қаердан бегона ўт тополмайсиз. Қаторлар тўғри катта ариққа келиб тақалган, керак бўлганда пахтазорга сув очилади. Ҳозир эса тракторчи Абдумалик Йўлдошев экинларни узунасига ва кўндалангига учинчи марта парвариш қилмоқда.

Механизатор ва сувчи — пахта майдонининг асосий эгаси ва масъул кишилари. Намоз Ёқубов колхознинг энг яхши сувчиси. Сувчилик илмини сув қилиб ичиб юборган. Ернинг, ҳар туп ғўзанинг тилини билади, қачон, қанча миқдорда сув қуйиш зарурлигини унга ер ва экиннинг ўзи айтиб беради.

Номоз Ёқубов бригададаги ҳар бир ишдан хабардор. Бу пайкалда бугун культивация қилинмоқда, экинга ўғит солинмоқда. Демак, эртага сув таралади.

Ғўза ҳар озиқлантирилгандан сўнг Ёқубов суғоришни бошлайди. Технология процессида кўзда тутилган бу. Оғир тупроқли ерларда намни узоқ сақлаш учун ғўзани эгат оралатиб суғоради. Ўсимлик нормадаги сувни олади, шу билан бирга анча сув тежаб қолинади.

Ҳаёт суви! Сув ҳаёт элтади. Лекин эътибор бермай қўйсангиз тўпланиб, тўсиқлардан ошиб пастга оқади. Кечаю кундуз кўз-қулоқ бўлиб туриш керак. Номоз, унинг шериги Карим Дадабоев, колхоздаги бошқа 200 сувчи ҳосил тақдири ҳал бўлаётган ойларда доим пахтазорда. Номоз тунда ҳам шу ерда. Шомдан то тонг ёришгунга қадар унинг чироғи ялтироқ қўнғиз каби дала айланиб юради. Номоз ота вахтада турибди, демак бир томчи сув ҳам бекорга кетмайди, ҳар бир туп ғўза сувга, сув билан бирга ўғитга қонади. Бинобарин кўсакларга барака қўшилади.

3. АКАДЕМИК

Куни билан дала айландик. Қуёш қиздирмоқда. Лекин ҳамма ерда кишилар иш устида, моторларнинг гуруллаши тинмайди. Ҳеч ким ўзини сояга урмайди. Тракторчилар қатор ораларини культивация қилишяпти, сувчилар сув тарашмоқда. Химизаторлар канал ва ариқ бўйларидаги бегона ўтларни химикатлар билан куйдиришмоқда.

— Ҳа, пахта — бизнинг ҳаётимиз! — деди Одилов. — Гап пахта ҳар бир деҳқоннинг уйига тўкинчилик келтираётгандагина эмас. Айтайлик денгиз бўйларида ҳам кишилар яшашади. Улар тўлқинлар билан дўстлашиб кетмайдиларми, ахир. Тайгада ҳам кишилар яшайдилар. Улар ўрмонни бир умр севадилар. Биз ҳам шундай: Ғўза қаторлари — бизнинг ўрмонимиз, оппоқ очилган пахтазор — «оқ олтин» денгизимиз.

Одилов Ленин номли колхозга саккиз йилдан буён раҳбарлик қилмоқда. Колхозда олдин бухгалтер бўлиб ишларди.

Аҳмаджоннинг феъл-атвори, унинг жонкуярлиги ҳамқишлоқларига ёқиб қолди. Уни колхозга раис қилиб сайладилар. Бир неча йилдан сўнг эса фарғоналиклар Аҳмаджонни Ўзбекистон ССР Олий Советига вакил қилиб юбордилар.

Шу йил баҳорда республика қурултойида бир тажрибакор киши Одиловни академик деб атади. Атаса нима бўлибди? Ахир, кишига унинг ишларига қараб баҳо берадилар, Аҳмаджон Одиловнинг ишлари эса шундайки, қанчалик юксак баҳо берсангиз ҳам арзийди.

Одилов раис бўлгандан буён ўтган саккиз йил ичида колхоз пахта ҳосилдорлигини икки баравар оширди, минг гектардан ортиқ янги ер очилди, 200 гектар тошлоқ ерни боғ қилинди, деярли 100 гектар тутзор барпо этилди, пилла, гўшт, сут ва бошқа маҳсулотлар етиштириш бир неча баравар кўпайтирилди.

Тўғри, буларнинг ҳаммаси фақат раиснинг хизмати туфайли эмас. Колхозда ғайратли, тадбиркор кишилар кўп. Улар олдин ҳам колхоз далаларида ва фермаларда ишлашарди. Лекин уларнинг ташаббусига нимадир тўсқинлик қилиб келган бўлса керак. Одиловнинг энг яхши хислати, менимча, шундаки, у кишилар қалбида ғайрат ўтини ёқа олади.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мелиқўзи Умрзоқов бошлиқ бригада аъзолари шундай бир воқеани эслайдилар. Бригадага ёш раис келди-да, ғўзаларни кўриб, дарҳол кишиларни тўплади.

Умуман шу ердаги суҳбатда ҳар икки-уч йилда тупроқни чуқур юмшатиш керак деган таклиф юзага чиқди.

Келгуси йили тажриба ўзини оқлади. Тупроқни чуқур юмшатиш туфайли бригада культивация, ўтоқ ва суғоришни бир марта кам ўтказди, шу билан бир вақтда ғўза яхши ривожланди. Пахта ҳосилдорлиги гектар бошига 6 центнер ошди. Қўшимча ҳосил ва парвариш давридаги тежам бўлиб жами 10 минг сўм маблағ иқтисод қилиб қолинди. Бригада аъзолари мамнун бўлишди, раис ҳам хурсанд. Унинг ғайрати, мутахассисларнинг қатъияти билан ҳамма суғориладиган майдонларда янги усул жорий этилди.

Колхозда янги агротехника ва пахта етиштиришнинг янги технологиясини жорий этиш учун кураш ана шундай бошланди. Агроном, механизатор, колхоз раиси Одилов дўстлари билан бирга эски методлар ва усулларни улоқтириб ташлаб, фан ютуқлари ва пахтакорлар катта коллективининг кундалик ишида юзага келган барча энг яхши, энг янги усулларни жорий этдилар.

Колхоз далаларида қуйидаги тадбирлар қатъий амалга oширiladиган бўлиб қолди:

— **нам тўплаш учун суғориш:** чигитнинг барвақт, текис униб чиқишини таъминлайди, ғўзанинг бақувват бўлиб ўсишига имкон беради;

— **уяларга белгиланган миқдорда уруғ ташлаб экиш:** яганалаш каби кўп меҳнат талаб қиладиган ишга хотима беради, уруғлик сарфлашни камайтиради, кўсаклар бир ярим икки ҳафта барвақт етилади, ҳосилдорлик ортади, пахта таннархи камаяди;

— **чеканка:** ғўзанинг озуқа моддаларидан яхши баҳра олишини ва ҳар гектар ерда қўшимча 2-3 центнер ҳосил тўпланишини таъминлайди;

— **минерал ўғитларни албатта органик ўғитларга аралаштириб солиш:** бундан аралаш ўғитлар экиш вақтида, ғўзани озиқлантиришда солинади, уруғлик микроэлементлар билан дориланади. Бу тадбирлар ўтган йили ҳар бир килограмм азот ҳисобига 23 килограммдан пахта етиштиришга имкон берди;

— **насос ёрдамида суғориш:** Марказий Фарғона ерларида катта майдонларни ўзлаштириш ва янги ерлардан минглаб центнер пахта териб олишга имкон берди. 15 та насос Сирдарё сувини 100 метр баландга кўтариб беради;

— **комплекс механизацияни** жорий этиш колхоз аъзоларининг меҳнат унумдорлигини кескин оширди. Ҳар бир механизатор ўртача 18 гектар — бундан саккиз йил олдингидан уч баробар кўп майдондаги экинни парвариш қилади. Колхозда машина терими йил сайин ривожланмоқда. Ўтган йили ҳосилнинг тўртдан бир қисми машиналар билан териб олиниб, 16600 киши-куни тежаб қолинди. Бу йил колхозда терим машиналари билан етиштириладиган ҳосилнинг ярмидан кўпроғи териб олинади.

Колхоздаги барча кишилар суғориладиган ҳар гектар ердан мумкин қадар мўл маҳсулот олиш учун интилмоқдалар. Бу ерда ҳар қарич ернинг ҳисоби бор. Ҳатто боғларда мева дарахтлари остида пахта етиштирилмоқда. Бригадир Акбарали Тошматов ва агроном Жаҳонали Раисалиев боғларда пахта етиштиришдан мева дарахтлари яхши баҳраманд бўлади, сув ва ўғит етарли бўлади дейдилар.

Ленин номли колхоз аъзолари ернинг ҳақиқий эгалари бўлиб қолганлар. Агроном, академик Одилов, мутахассислар, механизаторлар, сувчилар ҳосилдорлик калитини топиб олганлар ва ундан моҳирлик билан фойдаланмоқдалар.

Ўтган йили хўжалик ҳар гектаридан 36,6 центнердан пахта йиғиб-териб олиб, давлатга 6400 тонна «оқ олтин» топширди. Бу йил ҳосилдорлик 40 центнерга етади ва мамлакат бу колхоздан 7 минг тоннадан ортиқ пахта олади. Бунга ҳеч ким шубҳа қилмайди. Тадбиркор, чаққон қўллар, комплекс механизация, химиялаштириш, суғориш чиндан ҳам мўл ҳосил етиштиришга имкон беради.

4. БУҒДОЙ БОШОҒИ

Колхоз пахтазорлари билангина эмас, улкан ғаллазорлари билан ҳам машҳур. Аҳмаджон Одилов билан бирга буғдойзорларда, маккажўхоризорларда ва шоли полларида бўлдик.

«Ҳам пахта, ҳам дон!» — ўтган йил кузда Ўзбекистонда янграган бу шиор моддий кучга айланди ва ҳозир донга тўла бошоқни қўлимизда ушлаб турибмиз, қаҳрабосимон донни у кафтимиздан бу кафтимизга оламиз.

Мана Ғулом Ражабов бригадаси далалари. Бу ерлардан икки марта ҳосил олинади ва юз центнердан дон йиғиштириб олинади. Биринчи ҳосил июннинг ўрталарида пишиб етилди ва гектаридан 285 пуддан дон олинди.

Буғдой шудгор қилиниб, эгат орқали суғорилган ерларга кузда экилган эди. Яхши ўғитланган ва ишланган ерда майсалар текис бўлди, қишдан яхши чиқди, февралда эса озиқлантирилди, бороналанди ва пишиб етилгунча уч марта сув ичди. Сўнгги марта ўроқ тушишига 4 кун қолганда суғорилди. Мана энди Эшқўзи ота жуда бахтиёр, чунки ўрим олдидан суғоришни у таклиф этган эди. Натижада дон тўла бўлди. Агроном Одилов Фарғона водийсида буғдойнинг бундай бўлганини сира кўрмаган эдим, дейди.

Ғаллазорда бригадир — тиниб-тинчимас Ғулом Ражабовни топа олмадик. У сортли уруғлик маккажўхори олгани омборга кетган экан, буғдой ўриб олинган ерлар ҳайдалмоқда, эртага эса маккажўхори экилиб, квадратлар ҳосил бўлади. Экин ўғитга тўйдирилади, меҳр билан парвариш қилинади. Бригада ҳар гектар ерда 360 пуд маккажўхори дони етиштиришга аҳд қилган.

Колхоз дон етиштириш учун юз гектардан ортиқ янги ер очди. Бу қўриқ ерлар ўзгача — тошлоқ. Ўтган йил кузда Аҳмаджон Одилов бу масалани правлениега ва партия комитетига қўйган эди. Раиснинг таклифи аввало кўпчиликни қизиқтирмади. Лекин Одилов ишонарли ҳисоб-китоб қилиб берди: икки йил ичида янги ерлардан олинган ҳосил барча чиқимларни қоплайди, деди у. Шундан сўнг тошлоқ ердан 115 гектарини ўзлаштиришга қарор қилинди.

Тошлоқда бульдозерлар, скрейперлар, грейдерлар, самосваллар шовқини икки ойгача тинмади. Усмон Ғойназаров бошлиқ механизациялаштирилган отряд тракторчилари паст-баландликларни текисладилар. Турсунали Сиддиқов бошлиқ шоферлар қишлоқдан бўлажак экин майдонига эртадан-кечгача тупроқ ташишди. Баҳоргача тошлоқ устига қалинлиги 20 сантиметрли тупроқ ётқизилди. Янги ерга 200 минг кубометрдан ортиқ тупроқ ташиб чиқилди.

Сўнгра Ҳайитбой Кўзиевга навбат келди. У бригададаги дўстлари билан бирга янги ерга буғдой, нўхат, беда экди, уруғлик билан бирга тупроққа ўғит солди. Экин фақат икки марта суғорилди. Мана энди қаранг, тошлоқ жойда қандай дон етиштирилди. Комбайнчи Мелиқўзи Ғаниев ўз агрегатини тез-тез тўхтатади. Чунки бункер донга тез тўлиб қолмоқда. Ҳар гектаридан 170 пуд дон олиняпти. Дон автомашиналар кузовига олтин ёмғирдек ёғмоқда.

Қирларда ҳам ғаллазорлар барпо этилди. Сув ичмаган бу ерларда ҳосил унчалик юқори эмас. Лекин комбайнчилар гектаридан 11-12 центнердан дон олмоқдалар, илгари эса бу ерларнинг ҳар гектаридан ҳеч ким етти центнердан ортиқ дон олмаганди.

Ленин номли колхоз дон топшириш юзасидан олган мажбуриятини Поп бошқармасидагина эмас, Фарғона областида биринчи бўлиб бажарди. Давлат пунктига 12 минг пуд дон етказиб берилди. Бу ўтган йилдагидан ўн баравар кўпдир. Лекин бу билан дон тамом бўлгани йўқ. Катта майдонларда маккажўхори етишмоқда.

* * *

Куни билан аёвсиз қиздирган қуёш ғарбга бош қўйгач, далага салқин тушди. Пастда тошларни ёриб булоқ суви оқмоқда. Биз эса сал тепаликда сершох ёнғоқ остида ўтирибмиз.

Одилов ўз режаларини гапириб берди. У боғлар орасида қад кўтарган колхоз шаҳарчасини тасаввурида кўриб турибди. Шаҳарча марказида Ильичга ҳайкал ўрнатилган. Кўчалар шу ердан қуёш нуридек таралади. Уйлар кенг, ёруғ, боғ ва гулзорлари бор, ҳамма қулайликлари: водопровод, канализация, газ, электр, совутиш установкалари, телефон, телевизор бор. Сersoя боғларда мактаблар, поликлиникалар, дам олиш уйи, маданият саройи жойлашган. Нима учун колхозда механизация, агрономия ва ирригация бўлимлари бўлган техникум очиш мумкин эмас? Колхозда бассейни, стадиони ва қишлик зали бўлган спорт шаҳарчаси қурса бўлмайдими? Нега энди маҳсулотларни уйларга етказиб берадиган маиший ателье ва магазинимиз бўлмасин? Шаҳарча боғлар билан бурканган, унинг кўчаларида чангдан асар йўқ. Жазирама саратонда тангадек офтоб тушмайди.

Бу Одиловнинг тасаввуригина эмас, тез орада ҳақиқатга айланади. Одилов лойиҳа институти билан ғаплашиб қўйди. Ҳозир эса колхоз боғларида йўллар кенгайтирилмоқда, деворлар ва бу деворлар билан бирга қишлоқ ҳаётининг эски одатлари ағдарилмоқда. Мана, сувчи Дўсқўзиевнинг уйи (биз уни буғдойзорда учратган эдик). Панжара олдидаги мотоцикл ёнида колхознинг бинокор техниги Тўхтасин Бозоров турибди. Кузга бориб қишлоқда битта ҳам деворли уй қолмаслигига унинг ишончи комил.

...Ўша тунда биз яна узоқ суҳбатлашдик. Кўзим қачон уйқуга кетганлигини билмайман. Саҳарда Одиловнинг товушини эшитиб уйғониб кетдим. У муздек булоқ сувида ювинар, тонгни қутлаб саломлашарди.

— Ассалом алайкум!

А. УЗИЛЕВСКИЙ.

Олмалиқдаги В. И. Ленин номли Олтинтопган қўрғошин-руҳ комбинатининг мис саралаш фабрикаси қуввати яна оширилмоқда. Бу ерда янги цехлар қурилмоқда. Сиз суратда 7. цех қурилишида алоҳида ғайрат ва ташаббус кўрсатиб ишлаётган илғор пайвандчи М. Петровни кўриб турибсиз.

А. Тўраев фотоси.

ЧАНҚОҚ ҒЎЗАЛАР

Қўнғирот ишлаб чиқариш бошқармаси хўжаликларида ғўза парвариши кечиктириб юборилмоқда. Айниқса, суғориш ишлари кўнгилдагидек уюштирилмаган. Кўпгина майдонлардаги ғўзалар ўз вақтида суғорилмаганидан чанқаб қоляпти. Бу эса ғўзанинг ривожланишига салбий таъсир кўрсатаётир.

«Қўнғирот» совхози пахтакорлари бу йил давлатга 7200 тонна «оқ олтин» топширишга аҳд қилганлар. Бироқ, шу кунларда олиб борилаётган иш ана шу юксак мажбурият даражасида эмас. Совхозда ривожланишдан орқада қолган ғўзаларни алоҳида парвариш қилиш, сув талаб карталардаги ўсимликларни сувга қондириш навбат кутмоқда.

Ўртоқ Мадиёр Ешмуродов бошқарувчилик қилаётган Ленин номли бўлимда 984 гектар майдондаги ғўзадан энди 217 гектари иккинчи марта суғорилган, холос. Бўлим бўйича шу кеча-кундузда 68 сувчи ишлаб турган бўлса-да, улар бирор кун ҳам нормани бажара олмаяптилар. Қаровсизлик оқибатида баъзи карталардаги ғўза туплари бостириб суғорилмоқда. Бўлим далаларида 19 та чопиқ трактори ишлаши керак. Бироқ «униси етишмайди, буниси етишмайди» деган баҳоналар рўкач қилиниб, кунда 7-8 та чопиқ трактори бекор турибди. Шунинг учун ҳам бўлимнинг катта майдонлардаги ғўзалари суст ривожланмоқда.

Куйбишев номли бўлимда ҳам ғўзаларни суғориш суст. Бу ерда 776 гектар пахта майдони бўлгани ҳолда, ҳар куни суғорилган ғўзалар 24 гектардан ошмаётир. Бу, суғориш ишларида қатнашаётган ҳар бир кишига 0,30-0,35 гектардан тўғри келади.

Араб Бозорбоев, Ёмғир Бердиев ўртоқлар бошлиқ бўлимларда ҳам ғўзани суғориш агротехникаси қўпол бузилмоқда. Мазкур бўлимларда бир кунда атиги 9-15 гектар ердаги экин суғорилаётир. Бу ҳол бўлим бошқарувчиларига маълум. Афсуски, улар суғоришни жадаллаштириш чораларини кўрмаётирлар.

Ғўза парваришининг ҳаддан ташқари кечикаётганлигига, суғоришнинг ёмон уюштирилганлигига даставвал совхоз раҳбарлари (директори Авазмурот Шарипов, бош инженери Ўнгал Реимберганов, бош агрономи Йўлдош Юсупов ўртоқлар) айбдордирлар. Чунки улар ғўза парваришини кучайтириш учун зарур тадбирларни амалга оширмаяптилар. Мавсум бошидан буён экин майдонларининг энди 50 проценти суғорилганлиги фикримизнинг ёрқин далилидир.

Ўрозали Матниёзов директорлик қилаётган Свердлов номли совхоз ҳам бир неча йиллардан буён пахта тайёрлаш давлат планларини бажармай келади. Бу хўжалик ўтган йили ҳам давлатдан кўп пахта қарздор бўлиб қолди. Ғўза парваришининг кечиктириб юборилганлиги, культивация, озиқлантириш, суғориш ишларининг бир-бирига боғлаб олиб борилмаганлиги натижасида шундай аҳвол юз берган эди. Аммо совхоз раҳбарлари бу йил ҳам хатоларга йўл қўйяптилар. Натижада ўтган йилги аҳвол бу йил ҳам такрорланмоқда.

Совхоз бўйича 5500 гектар майдондаги ғўзадан 3000 гектари ҳалигача суғорилгани йўқ. Жданов номли, Свердлов номли, «1 Май» бўлимларида ғўзалар чопиқ қилинмасдан суғорилган. Оқибатда катта-катта майдонларнинг ғўзаси бегона ўтлар орасида қисилиб қолган. Собир Ешмуродов, Бозорбой Ўрозбоев, Айтмурод Қозоқбоев ўртоқлар бошлиқ бригадаларда сувнинг исроф бўлишига йўл қўйилмоқда.

Қўнғиротдаги ана шу ҳар иккала хўжаликда ғўза парваришида ташвишли аҳвол рўй бермоқда. Бошқарма раҳбарлари бунинг олдини олиш чораларини кўришлари зарур.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ДАВЛАТГА 819 МИНГ ПУД ДОН

ЧИРОҚЧИ, (Телеграф орқали олинди). Охунбобоев номли совхоз ишчилари ва мутахассислари КПСС XXII съезди ва КПСС Марказий Комитети декабрь, февраль Пленумлари қарорларини амалга ошира бориб ҳамда Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллик юбилейини муносиб кутиб олиш учун мусобақага қўшилиб, мўл ғалла ҳосили етиштирдилар. Улар дон топшириш юзасидан ўз зиммаларига олган қўшимча мажбуриятларини ҳам бажаришга муваффақ бўлдилар.

Совхоз давлат омборига 819 минг пуд дон топширди. Бу билан дон тайёрлаш давлат плани 202 процент бажарилди.

Комбайнчилардан Э. Кулгулов, Д. Турсунов, Э. Шоймонов, У. Мирзаев, Олтой ўлкасидан совхоз ғаллакорларига ёрдамга келган Н. Авдеев, Н. Пирогов ва бошқалар ғалла ўрим-йиғимида жонбозлик кўрсатиб ишламоқдалар.

Совхоз ғаллакорлари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, давлатга яна 110 минг пуд дон топширишга аҳд қилдилар. Совхозда ғалла ўрим-йиғимини тезроқ тугаллаш, етарли миқдорда уруғлик жамғариб қўйиш чоралари кўрилаётир.

«ДАЛА МАЛИКАСИ» ЯХШИ ЎСЯПТИ

Гагарин номли совхознинг Мухтор Фозилов бошлиқ бригадаси Шўрчи ишлаб чиқариш бошқармасидаги юзцентнерчи ғаллакор бригадалар орасида пешқадам ҳисобланади.

Бригада бундан бир неча кун илгари арпа ўримини тугаллади. Ҳар гектар ердан 31 центнердан арпа олинди. 47 гектар майдондаги буғдой эса жадал ўриб олинмоқда.

Бригада бу йил суғориладиган ерлардан икки марта ҳосил олишга аҳд қилган. Шу мақсадда арпаси ўриб-йиғиб олинган майдонлар ҳайдалиб, улар ўрнига маккажўхори экилган эди. Маккажўхори тез кунда униб чиқди. Ҳозир далалар маккажўхори майсаларига безаниб қолди.

— Такрорий экилган маккажўхорининг ҳар гектаридан 70 центнердан маккажўхори дони ва 600 центнердан силосбоп кўкпоя оламиз, — дейди бригада бошлиғи М. Фозилов. — Бунинг учун маккажўхори экинларини агротехника қоидалари асосида парвариш қиляпмиз.

Бригада бошлиғининг айтганича бор. Далаларда барқ уриб ўсаётган маккажўхори майсалари мўл ҳосилдан дарак бериб турибди.

Б. МЕЛИКОВ.

ТАКРОР ЭКИЛГАН МАККАЖЎХОРИ УНИБ ЧИҚДИ

КАТТАҚЎРҒОН, (**«Совет Ўзбекистони» мухбири**). Самарқанд область, Каттақўрғон бошқармасидаги «Қорадарё» совхозининг Инатулла Халилов бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси ғалла ўрим-йиғимини уч иш кунида тугаллади. Ҳар гектар ердан 35 центнердан ҳосил олинди.

Юз центнерчилар ҳаракатига қўшилган бригада аъзолари анғорни тезда арпа похолидан тозалагач, ер ҳайдаб маккажўхори экиб олдилар. Улар ҳозир такрор экилган маккажўхоридан ҳам мўл ҳосил олиш учун барча тадбирларни кўрмоқдалар.

ҚУВОНЧ

Ҳамроқул ака Асад Мўминов бошлиқ бригада даласига келганда қуёш ҳали уфқдан бош кўтармаган эди. Лекин бригада аъзолари кўчатларни авайлаб парвариш қилаётган эдилар. Чопиқ тракторлари пайкаллар оралаб сузиб юрибди. Асад Мўминов туни билан сувчилар ёнида мижжа қоқмаган бўлса ҳам, унинг чеҳрасида ҳорғинликдан асар йўқ, балки нимадандир мамнунлиги, хурсандлиги сезилиб турибди.

— Яхши, ўзингиз келиб қолдингиз, раис, — деб ҳазиллашди Асад Мўминов. — Суюнчига ўзим бормоқчи бўлиб турган эдим.

— Суюнчига арзиса, марҳамат.

— Ғўзаларимиз текис кўсаклай бошлади. Баъзи тупларида ҳатто икки-учта кўсак санадим.

— Жуда яхши, — деб жавоб қилди раис. — Ҳозирги кўсак — сентябрнинг бошидаги пахта, — деди раис хайрлашар экан, — майли, мукофот биздан бўлсин. Лекин гектаридан 35 эмас, 40 центнердан ҳосил кўтаришга ваъда қилгансизлар. Бундан буёнги ишлар ҳам шу ваъдага яраша бўлаверса, хирмон баракали бўлади.

Жиззах бошқармасидаги «Москва» колхозининг миришкор пахтакорлари 2150 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 32 центнердан «оқ олтин» етиштириш мажбуриятини олганлар. Колхознинг ҳамма бригадаларида июль — ҳосил учун курашда зарбдор ой деб эълон қилинди. Механизаторлар ўртасида социалистик мусобақа қизғин тус олди. Мавсумда 1000-1200 гектар майдондаги ғўза қатор ораларини культивация қилиш мажбуриятини олган Мели Дўлиев, Равшан Аширматов, Жаббор Раҳмонов каби механизаторлар айниқса сифатли ва унумли ишлаётирлар.

— Ҳозирги пайтда ғўзани суғоришга айниқса катта эътибор бериш керак, — дейди колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳамроқул Носиров. — Шунинг учун ҳам бригадаларда экин икки сменада суғориляпти.

Колхоз пахтакорларининг ғайрати туфайли кўпчилик бригадаларда ғўза бир текис кўсаклай бошлади. Ўз меҳнатларининг дастлабки самараларидан қувонган колхозчилар агротехника тадбирларини вақтида, сифатли амалга оширмоқдалар.

Ю. ЙЎЛДОШЕВ.

БУҒДОЙДАН СЎНГ МАККАЖЎХОРИ

Ғузор бошқармасидаги Киров номли совхознинг Бўри Мавлонов бошлиқ юз центнерчилар бригадасида ғалла ўрим-йиғими тугалланди. Бригада ҳар гектар ердан 37 центнердан дон олди.

Бригада комсомол-ёшлари ғалла ўриб олиниши биланоқ ерларни сифатли ҳайдаб, у майдонларга маккажўхори экдилар. Ёшлар маккажўхорининг ҳар гектаридан 65 центнердан дон етиштириш учун курашмоқдалар.

Бошқармадаги Карл Маркс номли колхоз ғаллакорлари ҳам ўрим-йиғимни жадаллик билан давом эттирмоқдалар. Хўжаликда ҳар гектаридан 33,5 центнердан дон олинмоқда.

Э. ДАМИНОВ.

Суратда: Поп ишлаб чиқариш бошқармасидаги Ленин номли колхоз раиси А. Одилов (чапда) сувчи З. Дўсқўзиев билан колхоз буғдойзорида.

А. Абалян фотоси.

ҚИСҚА ХАБАРЛАР

Куюкмозор даштида 1956 йилда ташкил этилган 31-боғдорчилик совхози ишчилари катта массивларни боғ ва токзор қилдилар. Бу йил улар 375 тонна узум, 35 тонна мева етиштириш учун курашаётирлар.

Н. Охунжонов.
Бухоро области.

Юқори Чирчиқ бошқармасидаги 13-«Бўстонлиқ» совхозининг Мирусмон Миракбаров бошлиқ бригадасида 7 киши 91 гектар майдонда «дала маликаси» етиштирмоқда. Маккажўхорикорлар ҳар гектаридан 40 центнердан дон ва 900 центнердан кўкпоя етиштиришга аҳд қилганлар.

Н. Эрназаров.

Қарши бошқармасидаги «Ўзбекистон» совхозининг 3-фермаси коллективи уч йилга етадиган миқдорда пичан жамғариш учун курашиб, ҳозиргача 1000 тонна дағал хашак тайёрлади.

Р. Адиров.

Калинин бошқармасидаги «Коммунизм» колхози чорвадорлари давлатга 801 центнер гўшт топшириб, йиллик планни адо этдилар.

И. Нурхонов.

Гулистон шаҳри ёнбошида жойлашган «Октябрь» колхозининг ўртоқ И. Алиев бошлиқ бригадаси тайёрлаш пунктига ва шаҳар колхоз бозорига ҳар куни 6-7 тонна сабзавот маҳсулотлари жўнатмоқда.

Э. Рўзибоев.

Олтиариқ бошқармасидаги Куйбишев номли колхозда шу кунларда сувчилар сони кўпайтирилди. Натижада бир кеча-кундузда 100-105 гектар майдондаги ғўза суғорилмоқда.

У. Қамбаров.

Пастдарғомдаги «Улус» совхозининг 5-фермаси коллективи чорва қишловига пухта ҳозирлик кўряпти. Бу ерда қисқа вақт ичида 230 тонна пичан, 710 тонна каррак тайёрланди.

Б. Дўсанов.

СОВЕТ ҲУКУМАТИНИНГ БАЁНОТИ

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Германия Демократик Республикаси ўртасида дўстлик, ўзаро ёрдам ва ҳамкорлик тўғрисида 1964 йил 12 июнда Москвада имзоланган Шартнома хусусида яқинда АҚШ, Буюк Британия ва Франция ҳукуматлари баёнот эълон қилдилар. Баёнотда Ғарб давлатларининг Германия масаласига доир маълум пропагандистик формулалари баён қилинади, Германия Федератив Республикасининг бутун Германия номидан иш кўриш тўғрисидаги бемаъни даъволарини баёнотда қўллаб-қувватлашга ҳаракат қилинади, бундан ташқари, Ғарбий Берлиндаги аҳволга ҳамда амалдаги халқаро битимларга доир Совет Иттифоқининг мажбуриятларига тааллуқли баъзи писандалар айтилган.

Совет ҳукумати шу муносабат билан қуйидагиларни айтишни зарур, деб ҳисоблайди.

1. Совет Иттифоқи билан Германия Демократик Республикаси ўртасида дўстлик, ўзаро ёрдам ва ҳамкорлик тўғрисидаги Шартнома гитлерчилар давлати тор-мор келтирилганлиги натижасида ва урушдан кейинги социал-сиёсий ривожланиш натижасида Европанинг марказий қисмида вужудга келган ҳозирги мавжуд аҳволни халқаро-ҳуқуқий формада таъкидлаб берди. Шу шартномага кўра, ҳар иккала томон Германия Демократик Республикаси чегараларининг дахлсизлигини биргаликда таъминлаш, шунингдек иккинчи жаҳон уруши якунларини ревизия қилишга уринаётган милитаризм ва реваншизм кучлари томонидан агрессия қилинишига йўл қўймаслик учун зарур чоралар кўриш мажбуриятини ўз зиммаларига олдилар.

Шартнома шунга асосланадики, иккита суверен герман давлати — Германия Демократик Республикаси ва Германия Федератив Республикаси мавжуд бўлиб турган вазиятда тинчликсевар, демократик, ягона герман давлатини вужудга келтиришга фақат шу икки давлат ўртасида битимга келиш йўли билангина эришиш мумкин.

Совет Иттифоқи ва Германия Демократик Республикаси Ғарбий Берлинни мустақил сиёсий территория деб ҳисоблаш мажбуриятини ўз зиммаларига олдилар.

Шартноманинг бу қоидалари, худди шунингдек унинг СССР билан Германия Демократик Республикаси ўртасидаги қардошларча дўстликни ва ҳар томонлама ҳамкорликни янада ривожлантиришга ва мустаҳкамлашга қаратилган моддалари Европада тинчликни стабиллашга ва халқаро кескинликни юмшатишга қўшилган энг муҳим ҳиссадир.

Совет ҳукумати шуни уқтириб ўтишни зарур деб ҳисоблайдики, СССР тинчликсевар сиёсатини оғишмай ўтказиб, мазкур шартнома бўйича ўз зиммасига олган барча мажбуриятларни қатъият ва изчиллик билан бажара беради.

2. «Тинчликни ва хавфсизликни таъминлаш ҳозирги вақтда ҳамма мамлакатлар учун ҳар қачонгидан кўра ҳам ҳаётий муҳим проблемадир ҳамда Европадаги низоли масалаларни одилона ва тинч бартараф қилиш мустаҳкам тинчлик ва хавфсизлик ўрнатмоқ учун ғоят зарур», деб АҚШ, Англия ва Франция ҳукуматларининг айтган фикрига СССР ҳукумати қўшилади. Совет ҳукуматининг фикрича, бундай бартараф қилишга Германия сулҳ шартномасини кечиктирмай тузиш ва шу шартнома асосида Ғарбий Берлиндаги аҳволни нормаллаштириш йўли билан эришиш мумкин ва лозим. СССР билан Германия Демократик Республикаси ўртасида дўстлик, ўзаро ёрдам ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартнома шундай бартараф қилишга кўмаклашиш мақсадини кўзлайди.

3. Уч давлат ҳукуматларининг баёнотида тўрт давлат ўртасида урушдан кейин тузилган битимларда Совет Иттифоқига юклатилган мажбуриятларнинг аҳамияти ҳақида гапирилади. СССР ҳукумати шуни айтишни зарур деб ҳисоблайдики, бош кўтариб келаётган герман милитаризми ва нацизми томонидан бўладиган агрессиядан Потсдам битими ва урушдан кейинги бошқа иттифоқчилик битимлари талаб қилганидек, тинчликни ҳимоя қилмоқ учун СССР ҳукумати бундан буён ҳам ўзининг қўлидан келган ҳамма чораларини кўришга маҳкам бел боғлаган. СССР ҳукумати шунга асосланадики, уч давлат ҳукуматлари ҳам бунинг учун ўзларига тааллуқли масъулиятни герман сулҳ шартномаси тузилгунча бажара беришни давом эттира берадилар.

4. Уч давлат баёнотида Германия Федератив Республикасини реваншизм ва милитаризм йўлини тутмоқда, деб айблаш учун «ҳеч қандай асос йўқ», деб даъво қилинади. Бироқ, бутун дунёга шу нарса маълумки, Германия Федератив Республикасининг ҳукумати иккинчи жаҳон урушининг якунларини қайта кўриб чиқишни ўзига мақсад қилиб олганлигини расмий равишда эълон қилди ва шу мақсад йўлида мамлакатни ҳарбийлаштириш йўлини ўтказиб келмоқда, ҳатто бундесверни ракета-ядро қуроли билан қуроллантиришга ҳаракат қилмоқда. Германия Федератив Республикаси ҳукумати раҳбар арбобларининг, ҳатто Нюрнбергдаги халқаро трибунал томонидан қораланган босқинчилик гитлерчилик Мюнхен битими ўз кучини шу вақтгача сақлаб келмоқда, деб яқинда айтган гаплари уч давлатнинг пропаганда мақсадида юқорида кўрсатиб ўтилган даъволари қанчалик пуч эканлигини равшан кўрсатиб турибди.

5. АҚШ, Англия ва Франция ҳукуматлари Германия Федератив Республикасидаги реваншчи ва милитарист кучларга йўл қўйиб бериш сиёсатини ўтказаётганликларига, реал мавжуд аҳволни Германия сулҳ шартномасида юридик жиҳатдан расмийлаштирмоқ ва мустаҳкамламоқ учун Совет Иттифоқи билан ва гитлерчиларга қарши коалициянинг бошқа қатнашчилари билан биргаликда иш олиб боришга ўзларининг тайёр эканликларини кўрсатмаётганликларига афсусланиш мумкин, холос. Лекин бу вазифани ҳал қилишни Европадаги тинчлик ва ялпи тинчлик ишини хавф остида қолдирмай туриб бениҳоя орқага сура бериш мумкин эмас.

Германия Федератив Республикасининг ҳукумати халқаро ишларда бутун герман халқи номидан гапиришга ҳақли, деб уч ҳукуматнинг баёнотида реал аҳволга зид бўлиб тушаётган гаплар айтилганлигини исталган нарсани мавжуд нарса деб кўрсатмоқ учун қилинган бесўнақай уриниш демаслик мумкин эмас. Бундай гаплар неча марталаб айтилмасин, ҳадеб такрорлай бериш билан бундай гапларни ишонтирарли гап қилиб ҳам бўлмайди, бу гапларга вазминлик кучини ҳам, айниқса юридик кучни ҳам бериб бўлмайди. Иккита суверен герман давлатининг — Германия Демократик Республикасининг ва Германия Федератив Республикасининг — мавжудлиги шундай бир фактдирки, эндиликда ҳеч кимнинг бу факт билан ҳисоблашмаслиги мумкин эмас. Германия Демократик Республикаси ўзининг тинчликсевар сиёсати билан халқаро миқёсда кенг кўпчиликка манзур бўлди. Ҳозирги вақтда Германия Демократик Республикаси Европада хавфсизликни таъминлашнинг ва уруш хавфининг олдини олишнинг муҳим факторидир. Германия масаласини ҳам, Европадаги тинчлик тақдирига тааллуқли бошқа муҳим масалаларни ҳам Германия Демократик Республикасининг иштирокисиз, унинг манфаатларини ҳисобга олмай туриб ҳал қилиш мумкин эмас.

6. Уч ҳукуматнинг баёнотида «Германия ва Берлинда ҳеч қандай чегара йўқ, балки фақат демаркация линияси ва секторларнинг чегараси бор» дейилади. Бироқ, бу даъволарни Ғарб давлатларининг ўзлари эълон қилган ҳужжатлар пучга чиқармоқда. Париж битимларида ва унга қўшилган иловаларда «Федератив Республика территорияси» ва «Федератив Республика чегаралари» деган гаплар дангал айтилган. Зотан Федератив Республика ҳукуматининг ўзи ҳам Германия Федератив Республикаси НАТОга қўшилганлиги муносабати билан расмий равишда айтган гапида «Германия Федератив Республикаси Германияни бирлаштирмоқ учун ва Германия Федератив Республикасининг ҳозирги чегараларини ўзгартирмоқ учун ҳеч қачон куч ишлатмаслик мажбуриятини ўз зиммасига олади», деган эди.

СССР ва Германия Демократик Республикасининг ҳукуматлари Германия Демократик Республикаси чегараларининг дахлсизлигини ҳимоя қилиш мажбуриятини ўз зиммаларига олиб, милитарист ва реваншчи кучлар томонидан бўлаётган хавф сабабли ўзлари учун тегишли хулосалар чиқариб олдилар, холос.

7. Уч давлат ҳукуматлари Ғарбий Берлиннинг мустақил сиёсий территория эканлигини инкор қилишга уринмоқдалар. Улар «Берлинни тўрт томонлама бошқариш» шу вақтгача сақланиб келмоқда, деб кўрсатишга уринмоқдалар, ваҳолонки, уч давлат оккупациячи маъмурларининг ихтилофчилик чоралари кўрганликлари натижасида Берлинни бундай бошқариш бундан 16 йил муқаддам тугаган эди.

Шу билан бир вақтда, уч ҳукумат Германия Федератив Республикасидаги милитарист доиралар томонини олаётганликларини очиқдан-очиқ кўрсатиб, бизнинг учала ҳукуматимиз Германия Федератив Республикасига Ғарбий Берлин билан «мустаҳкам алоқалар» боғлашга рухсат берганмиз, чет мамлакатларда шу шаҳарнинг манфаатларини ифодалашга ижозат берганмиз, дейдилар. Лекин уч давлат ҳукуматлари бундай ҳаракат қилиш билан ўз оккупациячи қўшинларининг Ғарбий Берлинда бундан буён ҳам тура беришини оқламоқ учун ўзлари рўкач қилаётган негизларга путур етказмоқдалар.

8. АҚШ, Англия ва Франция ҳукуматларининг миллатларнинг ўз тақдирини ўзлари белгилаши масаласи ҳақида айтган гапларига келганда, шуни кўрсатиб ўтиш кераккки, бу принципни Совет давлатининг асосчиси В. И. Ленин кўтариб чиққан ва ишлаб чиққан эди, бу принцип СССРнинг миллий масаладаги сиёсатига ҳамиша асос бўлиб келди.

Ғарбий Германия реваншчиларининг интилишларини оқламоқ учун бу принципни рўкач қилишга уриниш ҳеч кимни лақиллата олмайди. Яна бунинг устига шу нарса яхши маълумки, собиқ Германия территориясидаги мавжуд иккита немис давлати миллий белги асосида эмас, балки социал белги асосида бўлинган давлатлардир, шу давлатларнинг бирида — Германия Демократик Республикасида — социализм қурилмоқда, иккинчисида — Федератив Республикада эса — капитализм сақланиб қолмоқда. Бу давлатларни бирлаштириш масаласи бошқа ҳеч кимнинг иши эмас, балки уларнинг ўз ишидир.

9. Агар уч давлат тинчликсевар, демократик ягона герман давлатининг вужудга келишига қулайлик келтирадиган шарт-шароит яратилишидан ҳақиқатан манфаатдор бўлсалар, бу ҳолда улар ҳар иккала герман давлати ўртасида тинч ҳамкорлик ва ҳамжиҳатлик ўрнатилишида ҳам кўмаклашишлари лозим*)

Германия Демократик Республикаси билан қардошларча дўстлик муносабатларини боғлаган Совет Иттифоқи ҳам Германия Федератив Республикаси билан яхши муносабатларни ривожлантиришга тайёр. СССР ҳукумати шу нарсага аминдирки, халқаро кескинликни янада юмшатиш ва ҳар иккала герман давлатининг тинч-тотув яшашини ҳамда ҳамкорлик қилишини йўлга қўйиш Европа халқларининг, шу жумладан немис халқининг ҳам тинчлик орзуларини рўёбга чиқармоқ учун энг яхши замин бўлади.

* Маълумки, Германия Демократик Республикасининг ҳукумати мана шунга интилмоқда ва бу йўлда бир қанча конструктив таклифлар киритди.

ЭЪЛОНЛАР. ТОМОШАЛАР.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

21 ИЮЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — **Тоғлар орасида** (болалар учун), 18.20 — **Телевизион янгиликлар.**

Қозоқ тилида: 18.40 — **Эшиттириш ва концерт.**

Ўзбек тилида: 19.10 — **Қанотли сатрлар** (адабий эшиттириш), 19.30 — **Гидропоника мевалари,** 19.50 — **Концерт** (халқ талантлари ижросида).

20.30 — **Эшиттиришлар программаси.**

Рус тилида: 20.40 — **Телевизион янгиликлар,** 21.00 — **Ёзнинг узун бир куни** (ҳужжатли фильм). 21.10 — **Олмос сири** (илмий-оммабоп фильм). 21.30 — **Данте кўчасидаги қотиллик** (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.40 — **Қуёш билан бирга** (телевизион очерк), 19.00 — **Денгиз саҳрога кириб бормоқда** (ҳужжатли фильм). 19.20 — **Полессия афсонаси** (бадиий фильм).

Ўзбек тилида: 20.40 — **Сирли тепа тарихи** (тасвирий санъат ҳақида), 21.05 — **Польша озодлиги куни,** 21.25 — **Глиэр балетлари.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 21/VII да **Кармен,** 22/VII да **Пан воевода.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА:

Ромео, менинг қўшним — «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун), «ВАТАН», «ВОСТОК» (кечқурун), «ИСКРА» (кундуз соат 5 дан), «ЧАЙКА» (кеч соат 8 ва 10 да).

Тоғ ёзи қисқа — «МИР», НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун), «ЁШ ГВАРДИЯ» (эрталаб соат 10 ва кундуз 12 да), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб 10, кундуз 2, кеч 6 ва 9-45 минутда).

Қандай қилиб севимли бўлинади — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), «ВАТАН» (кундуз), «ЁШ ГВАРДИЯ», (кундуз соат 2 дан).

Шоҳсанам ва Ғариб — НАВОИЙ номли (кундуз соат 3-20 минутда), «ДРУЖБА» (1-залда кундуз ва кечқурун).

Итальянча қўйди-чиқди — ИСКРА» (эрталаб соат 9 дан кундуз 5 гача).

Турли тақдир — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 4 ва кеч 8 да).

ЁЗГИ БИНОДА:

(кеч соат 9-10 ва 10 яримда)

Оптимистик трагедия — «ОКТЯБРЬ».

Ромео, менинг қўшним — «ВАТАН», «ФЕСТИВАЛЬ», «ПАХТАКОР», «РАКЕТА».

Тоғ ёзи қисқа — ТЕЛЬМАН номли (соат 9-10 да), НАВОИЙ номли.

Итальянча қўйди-чиқди — КАФАНОВ номли.

Қандай қилиб севимли бўлинади — «ХЕВА».

ЎЗБЕКИСТОН ССР МАДАНИЯТ МИНИСТРЛИГИГА

Самарқанд шаҳрида янги тузилаётган

ЎЗБЕК ОПЕРА ВА БАЛЕТ ТЕАТРИ УЧУН:

опера ва балет солистлари, хор ва балет артистлари, оркестр артистлари (скрипкачилар, виолончелистлар, альтистлар, ёғоч-духовой музика асбоблари оркестри артистлари), ишлаб чиқариш-техника цехлари мудирлари ва ходимлари, гримчилар, сартарошлар, ёритувчилар, костюмчилар, бутафорлар, реквизиторлар, саҳна машинисти, постановка қисми мудири, рассомлар: декораторлар, ижрочилар

КЕРАК

Театрга қабул қилинганлар уй-жой билан таъминланади.

Ҳужжатларни тақдим қилиш учун адрес: Тошкент шаҳар, Навоий кўчаси, 30-уй, Санъат бош бошқармаси.

Зарур маълумотларни ҳам шу ердан сўраш мумкин.

ТОШКЕНТ МАТЛУБОТ СОЮЗИНИНГ

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ-МАИШИЙ ХИЗМАТ КОМБИНАТИ

тугатилди

Даъволар 24/VII гача қабул қилинади.

Адрес: Тошкент шаҳар, Чиғатой кўчаси, 278-уй.

Ўзбекистон Ёзувчилар союзи, партия ва касаба союз ташкилотлари ҳамда СССР литфондининг Ўзбекистон бўлими ёзувчи Шукур Саъдуллага унинг умр йўлдоши

Қумри АХРОРҚУЛОВАнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ОММАВИЙ ИШЛАР ВА ХАТЛАР БЎЛИМИДА

БИЗНИНГ ПОЧТА

Кеча редакцияга 64 хат, 4 фотосурат келди. 53 хат бўлимларга чиқарилди. Бир хат юзасидан махсус мухбир юборилиб, шикоятчига ана шу жойнинг ўзида амалий ёрдам берилди. 10 хат текшириб чора кўриш учун тегишли ташкилотларга юборилди. Қуйида кечаги почта материалларининг айримлари билан танишасиз.

АРТЕЗИАН ҚУДУҚЛАРИ

Яккабоғ бошқармасидаги «Правда» колхозининг Жамол, Қатаған ва Шаманқирғиз участкаларида артезиан қудуқлари қазилиб, ишга туширилди.

К. ЭГАМБЕРДИЕВ,
Қашқадарё области.

КОЛХОЗЧИЛАР МАМНУН

«Пахтакор» колхозида 800 ўринли ёзлик кинотеатр биноси қурилиб, фойдаланишга топширилди.

М. ҚОДИРОВ.
Шаҳрисабз бошқармаси.

ПЕДАГОГ — СУВЧИ

Ўртоқ Нурулла Бобоқулов кўп йиллардан буён Островский номли мактабда ўқитувчи бўлиб ишлайди. Нурулла ака моҳир педагог бўлиши билан бирга камтар, меҳнатсевардир. У, шу кеча-кундузда пахта далаларига чиқиб, ғўзани суғоришда совхоз пахтакорларига ёрдам беряпти. Кунига 1,5-2 гектар ердаги ғўзани қондириб суғориб, ҳамманинг ҳурматига сазовор бўлаётир.

С. МУЗАФФАРОВ,
Сирдарё область, Янгиер ишлаб чиқариш бошқармаси 1-«Боёвут» совхози.

ҚЎҚОН 40 ЙИЛ ИЧИДА

Қўқон шаҳар маданият уйида Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллик юбилейи шарафига бағишланган фотокўргазма ташкил қилинди. Қўқон шаҳрининг 40 йил ичида қандай манзара касб этганлигини акс эттирувчи расмлар томошабинлар диққатини ўзига тортяпти.

Ў. НАЗАРОВ.

ҚУЛАЙЛИК

Тошкент область, Бўка бошқармасидаги «Коммунизм» колхози қишлоғига олиб борадиган 12 километрли тош йўлга асфальт ётқизилди. Бу — йўловчилар учун ҳар тарафлама қулайлик туғдирди.

К. СОЛИЕВ.

МУСОБАҚАДОШЛАР

Эр-хотин Мурод ака Рўзметов ва Сорабиби опа Яхшимуродовалар Хева бошқармасидаги «Хева» колхозининг донгдор механизаторларидан ҳисобланади. Улар ҳар бир ишда ҳозиржавоб. Бу йил эр-хотин мусобақалашиб, ажойиб традицияни бошлаб беришди. Мусобақадошлар ғўза қатор ораларини парвариш қилишда ажойиб меҳнат намуналарини кўрсатмоқдалар.

А. БОБОЖОНОВ,
Хоразм области.

ҒАМХЎРЛИК

СИРДАРЁ ОБЛАСТИ. ВЕРХНЕ-ВОЛИНСК ПОСЕЛКАСИДА 35 ЎРИНЛИ САНАТОРИЙ БИНОСИ ҚУРИЛДИ. БИНО ЖИҲОЗЛАНИБ, ЗАМОНАВИЙ МЕДИЦИНА АСБОБ-УСКУНАЛАРИ БИЛАН ТАЪМИНЛАНДИ. ҲОЗИР БУ ЕРДА МАЛАКАЛИ ВРАЧ ВА ҲАМШИРАЛАР ИШЛАЯПТИ.

Э. РУЗИБОЕВ.

ЯНГИ АВТОГАРАЖ

Фарғона. Киров бошқармасидаги Киров номли совхоз марказида автогараж биноси қурилди.

А. ТОШПУЛАТОВ,
И. МУЛЛАБОЕВ.

ГУЛНОРА ГУЛ КУТМОҚДА

ТОШКЕНТ. Собир Раҳимов номли маданият ва истироҳат боғида «Гулнора» павильони очилиб, қисқа вақт ичида шинам қилиб безатилди, гуллар учун тувакчалар ўрнатилди. Лекин, ҳалигача гул ўтқазилгани йўқ.

Нимага дейсизми?

Бу ҳақда биз бир нима дейишимиз қийин. Яхшиси, бу саволни Тошкент лимонад-газсув савдоси идорасининг бошлиқлари Эрматов ва Ризаев ўртоқларга беринг.

Ў. АЛИЕВ.

Республикамиз шаҳар ва район меҳнаткашларидан А. Тартаулов, М. Каримов, У. Муҳамедов (Тошкент шаҳри), Қ. Қосимов (Фарғона), Э. Ҳожиқурбонов, Т. Раҳматиллаев (Самарқанд), К. Авазов (Урганч), Бойқўзиев (Бўка райони), М. Қаҳҳоров, Ш. Холмуродов (Самарқанд), М. Жўраев (Олтиариқ), Ў. Назаров (Қўқон), М. Маҳмудов (Ўзбекистон), М. Асронов (Хўжаобод), З. Шамсиев (Вобкент), И. Набиев (Навоий), Қ. Иноғамов (Тошкент), Ҳ. Ўралов (Жиззах), А. Жамаҳмудов (Сирдарё), А. Исомиддинов (ҳарбий қисм) ўртоқлар юборган хат-хабар ва мақолаларда ҳам шу кундаги ютуқ ва камчиликлар ҳақида фикр юритилган.

ОЛАМ ЯНГИЛИКЛАРИ

БОЛИВИЯ ХАЛҚИ КУБА ТОМОНИДА

ЛА-ПАС, ТАСС мухбири Хосе Лис Куэто хабар беради:

Боливиянинг «Сентраль обрера Боливиана» касаба союз бирлашмаси Америка давлатлари ташкилоти мамлакатлари ташқи ишлар министрларининг Кубага нисбатан «чоралар» кўриш учун 21 июлда Вашингтонда очиладиган кенгашида Боливия ҳукуматининг иштирокига қарши норозилик баёноти эълон қилди. «Боливия халқи, — дейилади баёнотда, — Америка империализми томонидан Куба халқига қарши тайёрланаётган агрессив кирдикорлардан узоқдадир. У, халқларнинг ўз тақдирини ўзи белгилаш принципларини ўзининг қўллаб-қувватлаётганлигини яна билдиради».

«Сентраль обрера Боливиана» бирлашмасининг раҳбарларидан бири Хуан Лечин ТАСС мухбирига бундай деди: Куба ҳукумати аралашмаслик принципини ҳурмат қилар экан, бизнинг Куба билан муносабатларни узишимиз учун сабаб йўқ. Маълумки, Куба билан дипломатик муносабатларни узиш АҚШ ва Америка давлатлари ташкилоти корчалонлари ана шу кенгашда Латин Америкаси мамлакатларини мажбуран қабул қилдирмоқчи бўлган «чоралар»дан биттасидир.

Мамлакатнинг кўпгина сиёсий ва жамоат ташкилотлари Боливия ҳукуматига мурожаат қилиб, Кубага қарши кирдикорларда қатнашишдан воз кечишни талаб этдилар. Бу ташкилотлар орасида — Боливия Коммунистик партияси, сўл миллий революцион партия ва революцион сўл блок ҳам бор.

САН-ФРАНЦИСКОДАГИ ФАНАТИКЛАР

ПАРИЖ, 18 июль. ТАСС мухбири **Ю. Пономарев** хабар беради:

Голдуотер республикачилар партиясидан президентлик мансабига номзод қилиб кўрсатилганлиги тўғрисида Сан-Францискодан олинган хабарларга нисбатан француз жамоатчилигида туғилган таассуротни ўсиб бораётган безовталик дейиш мумкин.

Ўзининг эътиқодлари жиҳатидан ҳеч қачон прогрессив кайфиятда бўлмаган «Орор» газетасининг махсус мухбири С. Груссар республикачилар съездининг охирги мажлисини тасвирлаб, «Голдуотер тарафдорларининг фанатизмини» кўрганимда, «баданим жимирлаб кетди», деб ёзади. Сигир саройидаги вазият — делегатларнинг қўлларини мушт қилиб олдинга чўзиб турганлари — мана шуларнинг ҳаммаси, деб ёзади Груссар,— «даҳшатли воқеаларни эсга туширади». «Бу фанатизм яқиндагина эски Европада фашистларни, нацистлар ҳаракатини озиқлантирган фанатизмга ўхшайди».

Мухбир «Битта ирқ — инсон ирқи бор» деган сўзлар ёзилган плакатни кўтариб, мажлислар залига киришга муваффақ бўлган бир негрга съезд делегатлари ёпирилиб ҳужум қилганликларини тасвирлайди. Делегатлар уни калтаклаб, ҳушдан кеткизиб қўйганлар.

Маҳаллий матбуот президентликка номзод ходимлар орасида ҳарбийлар кўплигига эътиборни жалб қилмоқда.

Сан-Францискодаги съезднинг натижалари, деб ёзади «Юманите» газетаси, АҚШнинг республикачилар партияси «ультралар контроли остига ўтиб қолганлигини» кўрсатиб турибди.

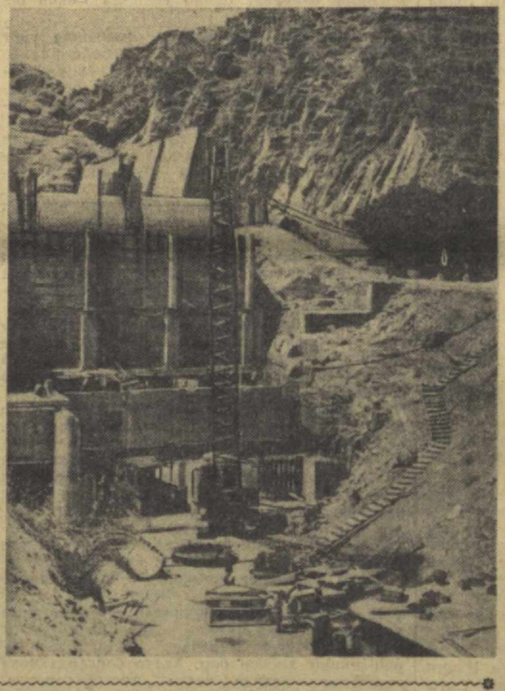

Афғонистондаги Кобул дарёсида янги электростанция ва Жалолобод канали барпо этилмоқда. Бу иншоотлар шу йил фойдаланишга топширилади. Қурилиш ишларини тезлаштиришда совет мутахассислари афғонистонликларга катта ёрдам кўрсатмоқдалар. Улкан ирригация системаси қуриб битказилгач, 30 минг гектардан ортиқ ерни суғоради. Суратда: ирригация канали бош иншооти қурилишида.

В. Гаврилин фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

ЧЕТ ЭЛ ХРОНИКАСИ

⊙ ВЦСПС секретари В. И. Прохоров бошчилигидаги ВЦСПС делегацияси Токиога келди. Делегация мамлакатнинг энг йирик касаба союз уюшмаси бўлган Япония касаба союзлари бош кенгашининг 20 июлда очилган съездида иштирок этади.

⊙ Герлице шаҳридаги (ГДР) вагонсозлик заводи коллективи жуда қулай ва шинам пассажир вагонининг янги типини яратди. Шундай вагонларнинг дастлабки состави Совет Иттифоқи темир йўлларида синовдан ўтказиш учун жўнатилди. Янги вагонлар иқлимий установкалар билан жиҳозланган. Бундай вагонлар состави соатига 160 километргача тезлик билан юриши мумкин.

⊙ Араб мамлакатлари бирлашган қуролли кучлари олий бош қўмондони генерал Али Амир «бир қанча ҳарбий масалаларни ҳал қилиш учун» Дамашққа келди.

⊙ Грециянинг Салоники шаҳри ишчи ва хизматчиларининг бўлиб ўтган митингига ҳужум қилиш вақтида полиция 50 кишини ярадор қилди ва 70 кишини қамоққа олди. Митинг касаба союзларни демократлаштириш масалаларига бағишланган эди.

⊙ Бонн ҳукуматининг телефон абонент ҳақини ошириш тўғрисидаги қонуннинг Ғарбий Германияга жорий этилиши норозилик ва ғазаб туғдирди. «Ди Вархейт» газетасининг таъкидлашича, нон нархи кўтарилгандан кейин телефон тарифларининг оширилиши Ғарбий Берлин аҳолисига елкасига янги юк бўлиб тушди.

⊙ Япониянинг Ниигата, Тояма, Исикава, Анита ва Фукусима префектураларида бўлиб ўтган селлар янги қурбонлар ва вайронгарчиликлар келтирди. 8 киши ҳалок бўлди, 28 киши ярадор бўлди ва 3 киши домдараксиз йўқолди, 70 жойда йўлларни сув ювиб, 20 та кўприк вайрон бўлди. Минглаб уй шикастланди, 18 минг гектардан кўпроқ экин майдонини сув босди. (ТАСС)

Чет эл журналистлари Тошкентда

Москвада СССР Ташқи ишлар министрлиги ҳузурида бўлган чет эллик журналистлардан бир группаси республикамиз ҳаёти билан танишиш, совет Шарқи тўғрисидаги ўз таассуротларини тўлдириш мақсадида 20 июлда Тошкентга келди. Чет эллик журналистлар составида 13 давлат матбуоти вакиллари — халқ демократияси мамлакатлари, АҚШ, Англия, Франция ва бошқа давлатлардан келган кишилар бор.

Меҳмонлар Ўзбекистонда олти кун бўладилар. Улар бу вақт ичида Мирзачўлга саёҳат қиладилар, Бухоро, Самарқанд, Фарғонада бўладилар, республиканинг колхозлари ва саноат корхоналарини бориб кўрадилар. (ЎзТАГ).

ФУТБОЛ

МАҒЛУБИЯТ УСТИГА МАҒЛУБИЯТ

«Пахтакор» кейинги ўйинлари билан ўн минглаб футбол ишқибозларини ниҳоятда ранжитмоқда. Ўзбек футболчилари учун кучли команда ҳам, кучсиз команда ҳам бирдек бўлиб қолди. Чунки «Пахтакор» ютқазишни ўзига одат қилиб олди.

Душанба шаҳрида ўтказилган сўнгги ўйинда Ўзбекистон футболчилари «Энергетик»нинг шижоатига тоб беролмадилар. Майдон эгаларининг икки марта киритган тўпларига тошкентлик спортчилар битта тўп билан жавоб бериб, майдондан яна бош эгиб чиқиб кетдилар.

«Пахтакор» ўйинларини ана шундай вазиятда ўтказаверса, у финал группага кириш у ёқда турсун, турнир жадвалининг охирги ўрнини эгаллаши ҳам мумкин. «Пахтакор»нинг тақдирига, ёмон ўйнаётганлигига Ўзбекистон ССР футбол федерацияси бир нарса дермикин?

В. МАҲКАМОВ.

ҲИММАТИ БАЛАНД ҚАРИЯЛАР

Чилонзор районининг меҳнат аҳли кекса коммунист, моҳир ташкилотчи Ҳайдар ота Умаровни актив жамоатчи сифатида ҳам ҳурмат қилади. Ота кексайиб қолгани, давлат чафақаси олаётганига қарамай жамоат ишларида актив қатнашади, меҳнаткашларга маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш» қурилиш ва ободончилик ишларида партия ва совет ташкилотларига яқиндан ёрдам беради. У узоқ вақтдан буён жамоатчилик асосида ишлаётган уй бошқармаси партия ташкилотининг секретари, партия-давлат контроли комитетига кўмаклашувчи группанинг штатсиз раиси бўлиб хизмат қилаётир.

Кекса коммунистнинг ташаббуси ва фаол иштироки билан 19-уй бошқармаси ҳузурида ташкил қилинган клуб-кутубхонада меҳнаткашларга кинофильмлар кўрсатиляпти, «КПСС XXII съезди қарорлари — мамлакатимизда коммунизм қурилиши программаси», «Совет халқи моддий-маданий фаровонлигининг яхшиланиши», «Совет давлати меҳнаткашларга нималар берди» деган ва бошқа темаларда лекция ҳамда суҳбатлар ўтказиляпти.

Уй бошқармасида истиқомат қилаётган меҳнаткашлар ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг СССР Олий совети IV сессиясидаги «КПСС Программасини халқ фаровонлигини ошириш соҳасида бажариш чоралари тўғрисида»ги докладини зўр қизиқиш билан муҳокама қилдилар. Сессия қарорларидан тўлқинланган В. Суворов, А. Жалилов, А. Лукиянц сингари кекса коммунистлар оталарча ғамхўрлик учун партия ва ҳукуматимизга миннатдорчилик изҳор қилдилар, коммунистик қурилиш вазифаларини бажаришда актив иштирок этажакларини айтдилар.

Ҳайдар ота Умаровга узоқ умр, жамоатчилик фаолиятида янги муваффақиятлар тилаймиз.

Н. МАЪРУФОВ.

Суратда: Ҳайдар ота Умаров.

Редактор ўринбосари **Ҳ. НУРУЛЛАЕВ.**

БИЗНИНГ АДРЕСИМИЗ: «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ, 26-УЙ.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ. Редактор — 26545, Редактор ўринбосарлари — 27914, 29323. Масъул секретарь — 34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 27283. Партия турмуши — 33469 27221, Пропаганда — 31226. Саноат қурилиш ва транспорт — 34780 Совет қурилиши — 33258. Қишлоқ хўжалиги — 27604. Адабиёт ва санъат — 32036, 27221. Фан мактаб ва олий ўқув юртлари — 34451 Маҳаллий ахборот — 32347. Оммавий ишлар ва хатлар — 29005 33553. Иллюстрация — 34524. Стенографистка — 27343. Эълонлар — 28142. Коммутатор — 30249, 30250, 30251, 30252, 30253, 30254, 30255, 30256, 30257, 30258.

«Совет Ўзбекистони», «Правда Востока» ва «Ҳақиқати Ўзбекистон» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р.06862. ИНДЕКС — 64543. № Б — 168.